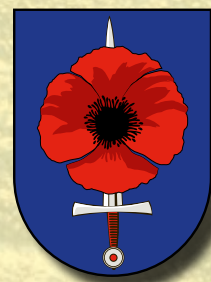

Ministerstvo obrany ČR
Odbor pro válečné veterány
a válečné hroby

VÝROČNÍ ZPRÁVA

2024

Péče o válečné hroby
v České republice a v zahraničí

SLOVO ŘEDITELE VOJENSKÉHO HISTORICKÉHO ÚSTAVU PRAHA

Válečné hroby a pietní místa jsou tichými svědky dějin, které formovaly naši svobodu, identitu a hodnoty. Právě na těchto místech se historie stává osobní – kde jména na náhrobcích vyprávějí příběhy odvahy, oběti a služby vlasti. Oddělení pro válečné hroby a pietní místa Ministerstva obrany v roce 2024 opět prokázalo, že péče o tato místa není jen správní povinností, ale především morálním závazkem.

S hlubokým respektem sleduji probíhající systematickou práci – od digitalizace fondu Evidence válečných hrobů, přes rozvoj Centrální evidence válečných hrobů, až po mezinárodní spolupráci v rámci skupiny evropského dědictví European War Heritage Working Group. Významné aktivity v zahraničí, jako je obnova válečných hrobů na Slovensku, Ukrajině, Kazachstánu, Polsku, ve Velké Británii či na Filipínách, ukazují, že česká paměť sahá daleko za hranice republiky.

Oceňuji také důraz na osvětu a komunikaci s veřejností. V době, kdy se historická paměť často relativizuje, je důležité připomínat příběhy hrdinů – nejen v archivech, ale i na sociálních sítích, v médiích a na místech, kde se historie skutečně odehrávala. Každý příspěvek, každá interakce, každá návštěva válečného hrobu je důkazem, že paměť žije.

Věřím, že schválená Koncepce péče o válečné hroby a pietní místa pro roky 2025–2029 bude silným nástrojem pro další rozvoj této záslužné činnosti. Všem, kteří se na ní podílejí, ať už v kancelářích, na hřbitovech, nebo v zahraničních misích, patří mé upřímné poděkování.

Foto: Nguyen Phuong Thao

brig. gen. Mgr. Aleš Knížek, ředitel Vojenského historického ústavu Praha

OBSAH

Úvodní slovo

Přehled důležitých událostí v roce 2024

Francie a Velká Británie
Ukrajina
Koncepty péče o válečné hroby a pietní místa v letech 2025–2029
European War Heritage Working Group (EHWG)

Organizační struktura odboru a agenda

Digitalizace

Digitalizace Katastru válečných hrobů
Využití digitalizovaných dokumentů pro Centrální evidenci válečných hrobů

Sociální síť

Počty válečných hrobů
Webové nástroje

Počty evidovaných válečných hrobů v České republice se stavem k 31. prosinci 2024

Výkon státní správy Ministerstvem obrany

Péče o válečné hroby, které se nacházejí na území České republiky

Správní řízení související s péčí o válečné hroby
Žádosti o vydání souhlasu Ministerstva obrany se zřízením nového válečného hrobu
Žádosti o vydání souhlasu Ministerstva obrany s přemístěním válečného hrobu
Žádosti o vydání souhlasu Ministerstva obrany s provedením jiné změny válečného hrobu
Vydání souhlasu Ministerstva obrany s přemístěním a provedením jiné změny válečného hrobu
Žádosti o vydání souhlasu Ministerstva obrany se zrušením válečného hrobu
Žádosti vrácené k doplnění
Ostatní správní řízení

Kontrolní činnost

Péče o české válečné hroby v zahraničí

Situace v Itálii (415 VH s 1 545 oběťmi)
Situace v Libanonu (2 VH s 2 oběťmi)
Situace v Polsku (529 VH s 2 089 oběťmi)
Situace v Albánii (1 VH s 1 obětí)
Situace v Severní Makedonii (3 VH se 7 oběťmi)
Situace na Slovensku (1 084 VH s 3 753 oběťmi)
Situace na Ukrajině (196 VH s 3 173 oběťmi)
Jednání k obnově českých válečných hrobů na Slovensku
Jednání k obnově českých válečných hrobů na Ukrajině
Jednání k obnově českých válečných hrobů v Tádžikistánu
Jednání v Polsku
Jednání v Srbsku
Jednání v Německu
Jednání v Turkmenistánu
Jednání s delegací Černého kříže ve Vídni
Odhalení památníků v Itálii 18.– 24. září 2024

Ocenění za péči o válečné hroby

Dotace

Výhled do roku 2025

Přehled spolupracovníků ze stupňů krajský úřad a obecní úřad obce s rozšířenou působností se stavem k 31. prosinci 2024

Poděkování

Úvodní slovo

Předložená výroční zpráva reflektuje naše aktivity v roce 2024. Stejně jako v předchozích zprávách se zaměřujeme především na péči o válečné hroby v ČR, péči o válečné hroby v zahraničí a na podporu péče o válečné hroby prostřednictvím dotačního programu Zachování a obnova historických hodnot I.

Při vzniku oddělení k 1. červenci 2023 jsme si stanovili priority, které jsme v průběhu roku 2024 postupně naplňovali. V rámci posílení archivního výzkumu jsme zahájili systematickou digitalizaci fondu Evidence válečných hrobů deponovaného ve Vojenském historickém archivu. Dokončení digitalizace předpokládáme do konce roku 2025, nicméně digitalizované dokumenty budou vyžadovat náročné zpracování pro další evidenci. Za druhý milník v péči o válečné hroby lze považovat schválení *Koncepce péče o válečné hroby a pietní místa v letech 2025–2029*. Koncepce je prvním strategickým dokumentem v této oblasti zaměřeným na formulaci a implementaci opatření k posílení podpory, rozvoje a udržitelnosti péče o válečné hroby. Jedním z našich stanovených cílů bylo zapojení do širší mezinárodní spolupráce. Podařilo se nám stát se členy pracovní skupiny evropského dědictví European War Heritage Working Group (EWHWG) sdružující organizace, které mají na starosti péči o válečné hroby. Pokračovali jsme na přípravách modernizace Veřejného portálu Centrální evidence válečných hrobů.

V oblasti dotační podpory vlastníků válečných hrobů jsme si vědomi zvyšujících se finančních nákladů na opravu či realizaci nových válečných hrobů. Již pro rok 2023 jsme navýšili dotace z 12 milionů Kč na 15 milionů Kč. Pro rok 2026 se dotace navýší na 20 milionů Kč.

Nedílnou součástí naší práce je osvětová činnost. Tu šíříme nejen směrem k zodpovědným úřadům – kraje a obce s rozšířenou působností, ale také k veřejnosti prostřednictvím našich webových stránek a sociálních sítí. V nich se pravidelně soustředíme na historické události a osobnosti spjaté s problematikou válečných hrobů. Kromě toho na sociálních sítích zveřejňujeme příspěvky o válečných hrobech, které vznikly nebo byly opraveny z dotací Ministerstva obrany. O vhodném výběru témat svědčí stále rostoucí počet sledujících.

Jedním z viditelných výsledků postupného zpracování fondu Evidence válečných hrobů byly informace k válečným hrobům a padlým na Balkáně v první světové válce, na jejichž základě jsme uskutečnili rekognoskační cestu do Srbska, Severní Makedonie a Albánie. Čtvrtým rokem pokračoval projekt mapování válečných hrobů českých zajatců z první světové války ve střední Asii, tentokrát v Tádžikistánu. V italském Terstu byl odhalen válečný hrob věnovaný památce československých legionářů, kteří zemřeli v průběhu návratu z Ruska. Dokončena byla rekonstrukce válečného hrobu v Arisaigu ve Skotsku, kde za druhé světové války byli školeni naši výsadkáři.

Pokračovaly projekty na Slovensku týkající se bojů s Maďary 1918–1919, byly odhaleny válečné hroby například v Lence a Zálužicích. Také na Ukrajině jsme nadále aktivní – projekty Boratyn, Užhorod, Černivcy a Sokolovo. V Polsku je to zřízení nového válečného hrobu ve městě Dukla, který bude připomínat památku 618 československých vojáků, kteří padli v průběhu Karpatsko-dukelské operace a stále nemají svůj ani symbolický hrob. Výše uvedené aktivity svědčí o tom, že se nám postupně daří plnit cíle v péči, kterou si válečné hroby zaslouží.

Ministryně obrany Jana Černochová s delegací zavítala ve dnech 24. až 27. srpna do Normandie a Skotska. Na válečném hřbitově v Bayeux uctila památku spojenců, kteří padli při vylodění v Normandii, a položila kytice k hrobům čs. vojáků. Ve skotském Arisaigu pak vzpomněla stovky čs. vojáků, kteří zde za druhé světové války prošli speciálním výcvikem SOE. U jezera Loch Doon si také prohlédla místo, kde bude příští rok odhalen památník plukovníku i. m. Františku Heklovi, který zde zahynul po pádu letounu v říjnu 1941.

V Bayeux se nachází největší hřbitov vojáků Commonwealthu ve Francii z druhé světové války. Je zde téměř pět tisíc hrobů, většinou z invaze v Normandii. Pohřbení jsou tu i čtyři čs. vojáci: podplukovník i. m. Linhart Fajt, major i. m. Jiří Bauer, desátník Alois Hanuš a vojín Kurt Steiner. Fajt se po nacistické okupaci zapojil do odboje. Poté, co se o něj začalo zajímat gestapo, uprchl do Francie a posléze do Velké Británie. U 311. čs. bombardovací peruti RAF působil jako palubní mechanik, službu vykonával na letounu Liberator. Zahynul 18. listopadu 1943, kdy bylo letadlo pravděpodobně sestřeleno nepřitelem. Stejný osud stihl Jiřího Bauera, který se jako pilot 310. čs. stíhací peruti RAF zúčastnil letecké podpory spojenecké invaze do Francie a 29. června 1944 byl jeho Spitfire sestřelen německým flakem u města Caen při útoku na pozemní cíle v Normandii. Další dva čs. vojáci byli příslušníci čs. samostatné obrněné brigády, která se vylodila v Arromanches mezi 30. srpnem a 4. zářím 1944 a byla formována v prostoru Bayeux a Falaise. Oba zemřeli bohužel při nehodách.

„Na tomto místě je cítit tichý respekt k těm, kteří bojovali a položili své životy za svobodu a mír. Tato zkušenost pro mě nebyla jen historickou lekcí, ale i silným připomenutím naší odpovědnosti – nezapomínat na odvahu a oběti těch, kteří bojovali za naši budoucnost,“ podotkla ministryně obrany Jana Černochová.

Na hřbitově amerických vojáků v Caen a u památníku na pláži Omaha se pak česká delegace poklonila památce amerických vojáků, kteří padli v Evropě za druhé světové války. Místní ředitel pobočky American Battle Monuments Commission, pod které patří pohřebiště amerických vojáků po celém světě, představil i tři osudy zde pochovaných vojáků, kteří původně pocházeli z českých zemí.

„Pohled na Omaha Beach, která se rozprostírá pod hřbitovem, mi připomněl nesmírnou odvahu a odhodlání spojeneckých sil. Právě zde utrpěly největší ztráty. Zastavila jsem se také u Zdi nevěstných, kde jsou vyryta jména 1 557 vojáků, jejichž osudy zůstávají neznámé. Tento důstojný památník připomíná, že ani oni nejsou zapomenuti. Na závěr jsem vzdala poctu na samotné Omaha Beach, jednomu z klíčových míst vylodění 6. června 1944. Tato pláž, svědek jedné z nejkrvavějších bitev, byla klíčová pro propojení britských a amerických sil a následné osvobození Francie,“ sdělila ministryně obrany.

Arisaig – bezpečné místo

Skotský Arisaig má pro českou historii mimořádný význam. Právě zde v letech 1941–1943 prošly speciálním výcvikem přes tři stovky příslušníků čs. brigády. Paradesantní výcvik probíhal v Ringway u Manchesteru, finální doškolení v jižní Anglii. Z 48 naplánovaných výsadek bylo provedeno 39 za účasti více než stovky parašutistů. Byli mezi nimi také rotmistři Jan Kubiš a Josef Gabčík, členové výsadku Anthropoid, kteří v květnu 1942 provedli atentát na zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha. Velký žulový památník, slavnostně odhalený na Den válečných veteránů 11. 11. 2009, má symbolickou podobu přistávajícího padáku.

„Památník, nedávno rekonstruovaný za finanční podpory Ministerstva obrany, připomíná hrdiny, kteří se dobrovolně přihlásili k náročným a nebezpečným úkolům. Obtížný výcvik zahrnoval klíčové dovednosti pro jejich úspěšné nasazení v okupované vlasti. Arisaig, který v gaelštině znamená bezpečné místo, se stal nejen symbolem klidu, ale především hrdinství těch, kteří se nezastavili před žádnou překážkou v boji za svobodu. Nikdy nezapomeneme,“ zdůraznila ministryně obrany, která k památníku položila věnec.

Nový památník pro čs. hrdinu RAF

Tři sta kilometrů jižně od Arisaigu se nachází jezero Loch Doon. Během cvičného letu 25. října 1941 se do něj zřítil stíhací letoun Spitfire, v němž zahynul čs. pilot RAF plukovník i. m. František Hekl. Trosky letounu se podařilo vydvihnout v roce 1982 a v roce 2017, po náročném rekonstruování do původní podoby v markingu 312. čs. stíhací peruti RAF, došlo k jeho slavnostnímu znovupředstavení u příležitosti 40. výročí založení leteckého muzea v Dumfries. Tělesné ostatky Františka Hekla se ale nikdy nenašly a tohoto hrdinu bohužel do dnešní doby nepřipomínalo žádné pietní místo.

„V červenci 2023 jsme identifikovali vhodné místo pro památník. Lze odtud dohlédnout na část jezera, odkud byl Spitfire vyloven. Na zřízení spolupracujeme s leteckým muzeem v Dumfries i s vlastníkem pozemku, za českou stranu se do přípravy a realizace zapojil Vojenský historický ústav Praha. Návrh památníku vytvořil akademický malíř Pavel Holý právě z VHÚ Praha. Památník, který bude zároveň i jeho válečným hrobem, by měl být slavnostně odhalen asi na začátku září 2025,“ upřesnil plukovník Robert Speychal, ředitel odboru pro válečné veterány a válečné hroby MO.

„Vidět Heklův Spitfire v tak autentickém prostředí bylo pro nás hlubokým zážitkem. Děkujeme všem, kteří se podílejí na udržování tohoto významného místa. Je klíčové, aby příběhy hrdinů, jako byl plukovník Hekl, zůstaly živé,“ uvedla Jana Černochová, která na závěr cesty uctila ještě památku čtyř čs. letců, kteří zemřeli při cvičných letech: majora i. m. Františka Schejbala a plukovníka i. m. Aloise Sedláčka na hřbitově St. Andrew's v Dumfries a plukovníka i. m. Františka Dostála a podplukovníka i. m. Karla Šimona v Troqueer.

Přehled důležitých událostí v roce 2024

Francie a Velká Británie

Ministryně obrany Jana Černochová s delegací zavítala v srpnu do Normandie a Skotska. Na válečném hřbitově v Bayeux uctila památku spojenců, kteří padli při vylodění v Normandii, a položila kytice k hrobům čs. vojáků. Ve skotském Arisaigu pak vzpomněla stovky čs. vojáků, kteří zde za druhé světové války prošli speciálním výcvikem SOE. U jezera Loch Doon si také prohlédla místo, kde bude příští rok odhalen památník plukovníku i. m. Františku Heklovi, který zde zahynul po pádu letounu v říjnu 1941.

Ukrajina

V červenci delegace Ministerstva obrany v čele s ministryní navštívila válečné hroby v Černivcích, ve Zborově a ve Starém Matynivě. V Černivcích se nachází válečný hrob věnovaný padlým československým vojákům z druhé světové války. Při návštěvě místa jsme obdrželi od přítomného starosty města dokumentaci k poblíž stojícímu pomníku z první světové války, ve kterém jsou pochováni také vojáci rakousko-uherské armády pocházející z českých zemí. V Černivcích je plánována rozsáhlá rekonstrukce stávajícího válečného hrobu z druhé světové války.

Ve Zborově a ve Starém Matynivě proběhla jednání s místními starosty. Součástí diskuse byla také další údržba stávajících hrobů.

Koncepce péče o válečné hroby a pietní místa v letech 2025–2029

V prosinci ministryně obrany schválila Koncepci péče o válečné hroby a pietní místa v letech 2025–2029. V rámci Koncepce hodnotíme vývoj v oblasti péče o válečné hroby a pietní místa v předchozích letech, analyzujeme aktuální situaci jako výchozí bod naší další činnosti, stanovujeme hlavní metodologické pilíře, jmenujeme prioritní odvětví v oblasti domácí a zahraniční agendy a popisujeme soubor konkrétních opatření, která hodláme přijmout v následujícím období. Naším záměrem je vylepšit existující péči a vytvořit optimální právní, ekonomické, odborné a technologické prostředí. Koncepci chápeme jako nástroj pro systematické střednědobé řízení s přesně stanoveným cyklem hodnocení a případných aktualizací, aby si udržel maximální účinnost při utváření optimálního právního a ekonomického rámce pro řádný chod této významné oblasti kulturního a historického dědictví.

European War Heritage Working Group (EWHWG)

V roce 2024 jsme se stali členem EWHWG. V pracovní skupině jsou zástupci evropských organizací, které mají v gesci péči o válečné hroby. Zúčastnili jsme se také jednání skupiny v Berlíně, kde byla diskutována Charta, která definuje principy činnosti a vzájemné spolupráce. Těmi jsou vzájemná podpora při práci na válečných hrobech a památnících a při vzpomínkové činnosti a spolupráci ve vybraných oblastech naší činnosti pro zlepšení výstupů směrem k veřejnosti.

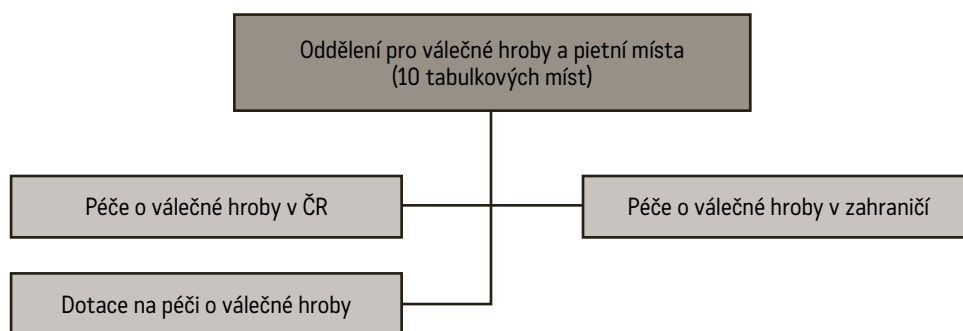
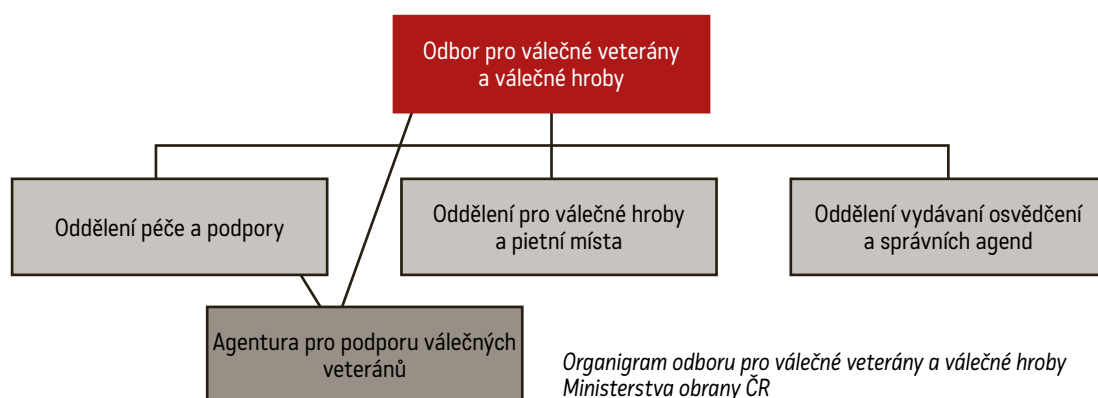
Kromě zástupců odboru pro válečné veterány a válečné hroby se jednání zúčastnili v Berlíně zástupci organizací z Německa, Rakouska, Belgie, Nizozemska, Norska, Itálie, Slovinska a Velké Británie. Jednání se zúčastnili i vedoucí představitelé americké American Battle Monuments Commission.

Organizační struktura odboru a agenda

Oddělení pro válečné hroby a pietní místa bylo v roce 2024 posíleno na celkových 10 míst. Spolupracujeme rovněž s externími spolupracovníky – architekty, kameníky, skeneristy a grafiky.

Personální zajištění nám umožňuje plnit primární cíle oddělení, což je rozšíření a prohloubení lokální i mezinárodní spolupráce a zajištění kvalitní péče o všechny válečné hroby na území České republiky a v zahraničí.

Organigram oddělení pro válečné hroby a pietní místa

Digitalizace Katastru válečných hrobů

Na začátku roku 2024 byl spuštěn společný projekt odboru pro válečné veterány a válečné hroby (OVVVH), Vojenského historického ústavu (VHÚ) a Vojenského historického archivu (VHA). Cílem projektu je komplexní digitalizace archivního fondu Evidence válečných hrobů, což je původní Katastr válečných hrobů z let cca 1919–1938 a jeho následné využití pro potřeby všech zmíněných organizací. Realizace probíhá v prostorách VHA prostřednictvím digitalizační linky VHÚ a externích zaměstnanců OVVVH. Do konce roku 2024 bylo přefoceno 145 archivních kartonů. Výsledné fotografie jsou dále v postprodukci zpracovávány zaměstnanci VHÚ do odpovídajících standardů digitalizace archivního dědictví. Při současné rychlosti by digitalizace fondu mohla být dokončena v roce 2026. Již v průběhu digitalizace budou zpracované dokumenty zveřejňovány na Digitální studovně Ministerstva obrany a v Digitálním archivu Ministerstva obrany.

Využití digitalizovaných dokumentů pro Centrální evidenci válečných hrobů

Pracovníci VHÚ zasílají zpracované dokumenty na OVVVH, kde jsou složky jednotlivých obcí rozděleny z původního okresního dělení podle dnešních obcí s rozšířenou působností (ORP). Posléze jsou tyto digitalizované dokumenty předány na ORP a krajské úřady zaměstnancům pověřeným koordinací péče o válečné hroby a vedením Centrální evidence válečných hrobů k dalšímu zpracování, k němuž jim byla OVVVH vytvořena metodická pomůcka. Zpracování spočívá v doplnění údajů k padlým z evidenčních listů a dohledání a zaevidování dosud neevidovaných válečných hrobů a padlých, kterých můžou být na našem území dle prvních odhadů stovky až nižší tisíce. Vzhledem k tomu, že většina pracovníků ORP, kteří mají agendu válečných hrobů na starosti, vykonává i další agendy, jedná se o dlouhodobý proces. OVVVH jim při této činnosti poskytuje a bude poskytovat především metodickou a odbornou podporu.

Popis Katastru válečných hrobů

Fond Evidence válečných hrobů, tedy původní Katastr válečných hrobů z let cca 1919–1938 byl vypracovaný Ústředním inspektorátem válečných hrobů, zřízeným na tehdejší Ministerstvu národní obrany v dubnu 1919, a později přejmenovaný na Ústřední správu válečných hrobů. Tento československý katastr navazuje na původní katastr válečných hrobů vedený rakousko-uherským ministerstvem války. Z katastru je v současné době ve Vojenském historickém archivu uloženo 275 kartonů. Obsah fondu tvoří dokumenty pro dnešní území České republiky, bývalé území Podkarpatské Rusi a zahraniční státy, v nichž se nacházely (nachází) válečné hroby s ostatky vojáků narozených na území bývalého Československa, kteří padli v první světové válce v rakousko-uherské armádě a československých legiích. Dokumenty z katastru, které se zabývají válečnými hroby na území dnešního Slovenska, byly roku 1993 v rámci archivní rozluky předány tamním archivům. Jedná se zásadní pramen k dohledávání válečných hrobů na našem území (a i v zahraničí) a k zpřesnění údajů evidovaných padlých pro období první světové války a návazné konflikty z hranice nově vzniklého Československa.

Organizace fondu a obsah dokumentů pro území bývalého Československa

Na nejnižším stupni je obsah kartonů řazen dle abecedního pořadí podle bývalých okresů z období první republiky, výše následuje dělení zemské. Rozvedeno do příkladu, první kartony fondu jsou pro Čechy a v nich jsou abecedně seřazeny příslušné okresy počínaje kartonem č. 1 s okresem Aš. V jednom kartonu může být i více okresů pokud zde bylo menší množství válečných hrobů, naopak pokud bylo v okrese větší vojenské pohřebiště se značným množstvím válečných hrobů, může být jeden okres rozdělen do více kartonů. Obsah složky okresu je následně dělen na jednotlivá katastrální území obcí, v nichž se nachází válečné hroby. Nejmenší evidenční jednotkou původního katastru je tedy katastrální území obce.

Složku obce uvádí Katastrální list, který obsahuje základní údaje o umístění obce, název hřbitova nebo hřbitovů (pokud je jich v katastru obce více), na kterém se válečné hroby nacházejí, rozlohu hřbitova, majitele hřbitova. Dále jsou zde zaznamenány počty válečných hrobů dělené dle počtu pohřbených v jednom hrobovém místě, celkový počet padlých, kdo o hrob pečuje (vojenská správa / pozůstalí), kdo dozor nad válečnými hroby provádí (většinou místně příslušná četnická stanice) a přílohy (plánky hřbitovů, fotografie atd.).

Hlavním obsahem složky obce jsou Evidenční listy pohřbených, tento dokument je veden pro každého vojáka pohřbeného ve válečném hrobě v katastru obce. Obsahuje různé množství informací v závislosti na tom, jak pečlivě byl v minulosti vyplněn, případně, jak moc

informací bylo o padlém možné zjistit. V základu je zde uvedeno jméno a příjmení, datum a místo narození, hodnost, příslušnost k vojenskému útvaru, příčina a místo úmrtí, místo pohřební a číslo hrobu, způsob označení hrobu, kdo o hrob pečuje a zda je v hrobě jeden nebo více pohřbených. Mezi v základu uváděné údaje patří i národnost a státní příslušnost. Zde je však nutné poznamenat, že při vyplňování těchto údajů bylo postupováno velmi zkreslujícím způsobem. Výchozím podkladem pro jejich vyplnění bylo státně územní umístění rodiště pohřbeného po roce 1918. Například voják, který zemřel v roce 1917 a pocházel z národnostně smíšeného území Haliče má uvedenu národnost a státní příslušnost polskou, ač v době svého úmrtí byl občanem rakousko-uherským a mohlo se jednat o Ukrajince, Poláka, Němce atd. Další údaje zaznamenávané na evidenčním listu v závislosti na preciznosti vyplnění a dostupných informacích jsou povolání, náboženské vyznání, rodinný stav, adresa pozůstalých, domovská příslušnost, rok a datum odvodu s uvedením místa a útvaru (pouze u vojáků rakousko-uherské armády), informace o převozu ostatků pokud k němu došlo, číslo rakvičky, pokud jsou ostatky uloženy v osáriu. Tyto evidenční listy byly vytvořeny pro každého pohřbeného padlého neohledě na příslušnost k válčící straně a armádě včetně válečných zajatců.

Plánky hřbitovů a další přílohy v podobě fotografií, různých seznamů atp. se liší v závislosti na počtu pohřbených a velikosti hřbitova. Obecně i pro nejmenší obec s jedním či dvěma válečnými hroby bývá součástí složky plánků s jejich zakresleným umístěním v rámci hřbitova a někdy i fotografií hrobu. U větších vojenských hřbitovů nebo vojenských částí civilních hřbitovů se značným množstvím válečných hrobů a pohřbených jsou zpracovány celkové plány hřbitovů, jejich jednotlivých částí s rozkreslenými hroby, v některých případech i s barevným označením dle národnosti pohřbených. Také jsou zde vypracovány komplexní seznamy pohřbených, taktéž mnohdy doplněné o dílčí seznamy podle národnosti.

Organizace fondu a obsah dokumentů pro zahraničí

Tato část fondu obsahuje kartony se složkami států v abecedním pořadí. Rozsah složek jednotlivých států se liší dle počtu válečných hrobů a obsahu informací, které se podařilo Ústřední správě válečných hrobů získat. Jak již bylo uvedeno výše, jedná se o dokumenty k válečným hrobům vojáků, kteří pocházeli z území bývalého Československa, nebo byli příslušníky československých legií. Samotný obsah složek je zde velice různorodý a nemá jasně danou strukturu, jako je tomu v části katastru pro bývalé území Československa. Nachází se zde fragmenty z rakousko-uherského katastru válečných hrobů v podobě různé korespondence a především plánků umístění frontových hřbitovů, seznamy pohřbených na jednotlivých hřbitovech dodané ze zahraničí po válce, úmrtní listy vystavené v zahraničí atp.

Velkým problémem většiny těchto dokumentů zahraniční provenience jsou chyby způsobené vytvářením seznamů tamními institucemi (především bezpečnostními složkami) v jejich jazyce. Dochází zde v mnoha případech ke špatnému zápisu jména padlého a převodu do jiného jazyka a písma. Například seznamy z bývalé Jugoslávie byly československému Ministerstvu národní obrany zasílány v cyrilici a následně zas převáděny do latinky. Problematická je i základní premisa získávání těchto dokumentů, kdy byl dán dotaz na padlé z území tehdejšího Československa a dotyčné zahraniční úřady mnohdy neměly z čeho vycházet při určování původu vojáků rakousko-uherské armády pohřbených na jejich území. Určovacím prvkem bylo jméno, rodiště (pokud bylo známo), příslušnost k útvaru rakousko-uherské armády (pokud byl útvar odváděn z českých zemí). I přes tyto nedostatky poskytuje tato část další informace o lokalitách, kde by se mohly nacházet válečné hroby vojáků z našeho území.

Sociální sítě

Historicky sloužil k šíření informací a povědomí o tematice válečných hrobů a pietních míst tisk, literatura a samotná přítomnost takových míst ve veřejném prostoru. V současné době hrají klíčovou roli v šíření popularizačních i vědeckých informací a k oslovení široké veřejnosti moderní technologie, a především sociální sítě. Pokud chceme, aby česká společnost vnímala válečné hroby a pietní místa jako téma, musíme jí tuto historii aktivně přibližovat. Náš profil Válečné hroby – Ministerstvo obrany ČR (facebook.com/valecne.hrobymo) byl na sociální síti Facebook spuštěn 15. května 2023 a klade si za cíl připomínat hrdinství a oběti těch, kteří položili své životy za naši svobodu. Nejde jen o sdílení fotografií a textů, ale především o to, aby si lidé uvědomovali, že za každým jménem na pomníku či pohřebišti stojí skutečný lidský příběh. V období od 1. ledna do 31. prosince 2024 jsme na profilu zveřejnili 275 příspěvků, jejichž většinu tvořily pozvánky na 172 převážně autorských článků na našem webu. Zveřejnili jsme také devět videí a sedm reelsů. Příspěvky přibližují životní osudy padlých jednotlivců, informují o pohřebních komplexech a pietních místech, a motivují tak veřejnost k vyhledávání, navštěvování, a v důsledku k ochraně takových míst. Každá interakce může šířit povědomí o důležitosti uchování naší historie pro budoucí generace a v boji proti překrucování historie, které se stalo součástí hybridní války.

Webové příspěvky vytváří autorský kolektiv složený především ze zaměstnanců oddělení, doplněný výjimečně články externistů. Stálé příspěvky lze rozdělit do několika rubrik – dotace Ministerstva obrany ČR, pietní akty a poutě do zahraničí, edukační články o dějinách a současnosti válečných hrobů doma i v zahraničí a kalendárium věnované jednotlivým obětem válek.

Jedním z prostředků aktivizace sledujících jsou řízené kampaně vyžadující jejich širší interakci. V roce 2024 proběhly dvě. První mezi 23. dubnem a 8. květnem 2024 proběhla aktivizační kampaň #DěkujemeNezapomínáme spočívající ve sdílení selfie s válečnými hroby či pietními místy s příslušným hashtagem na sociálních sítích FB a Instagram. Cílem bylo rozšíření povědomí o VH a PM v okolí sledujících. Druhá kampaň vznikla na žádost italské obce Lestans. Obec poprosila o dohledání příbuzných vojáků z c. k. pěšího pluku 18, kteří v lokalitě padli v roce 1917 a jimž obec vystavěla nový památník. Tato kampaň měla velký lokální ohlas a vyústila v úspěšnou spolupráci s obcí.

Ve sledovaném období 1. ledna – 31. prosince 2024 jsme zaznamenali 744 nových sledujících a lidí, kterým se naše stránky líbí, a celkem 50 398 návštěv profilu. Nejvyššího dosahu sledovanosti stránka dosáhla 16. listopadu, kdy jsme dosáhli hranice 16 041. V průměru jsme se po celé období pohybovali v pásmu dosahu 3 000. V celkovém součtu naše příspěvky zaznamenaly dosah na Facebooku 348 000 počtu uživatelů, kteří naše příspěvky viděli alespoň jednou. Vzhledem k aktuální povaze našich příspěvků (úvodní noticka s odkazem na celý článek na webu) se jeví zásadním nedostatkem počet prokliků webových odkazů, které se pohybují průměrně na 9,2 prokliků s maximem 80 prokliků 4. listopadu 2024 (v souvislosti s upozorněním na otevření přihlášek dotačního programu).

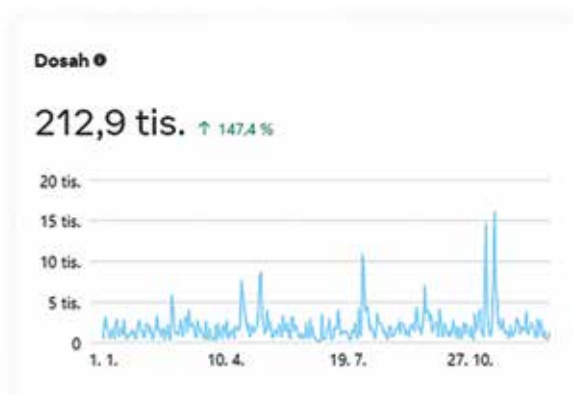
Mezi nejúspěšnější interakce se řadí kampaň na nalezení potomků vojáků padlých a připomenutých v italském Lestans (198 interakcí), kampaň #DěkujemeNezapomínáme (108 interakcí), článek o boji v Habartově (95 interakcí), článek ke karpatsko-dukelské operaci (88 interakcí) a článek o Ambroži Bílkovi (83 interakcí).

Nejvíce lajků a reakcí získal článek o pohřbívání obětí pražského povstání (245 lajků), článek o boji v Habartově (208 lajků), novinka o převedení Památníku na Vítězství pod MO (204 lajků), článek o atentátu na zastupujícího říšského protektora (202 lajků), kampaň na nalezení potomků vojáků padlých a připomenutých v italském Lestans (190 lajků) a karpatsko-dukelské operaci (162 lajků).

Největší dosah jednotlivého příspěvku zaznamenala kampaň na nalezení potomků vojáků padlých a připomenutých v italském Lestans (33 639 osob), kampaň #DěkujemeNezapomínáme (9 654 osob), článek o Antonínu Měsíčkovi (6 485 osob), článek o Habartovu 1938 (6 171 osob) a článek o pohřbívání obětí pražského povstání (5 132 osob).

Nejvíce zobrazení se pak dočkal článek o Vojtěchu Borisi Lužovi (5 283 zobrazení), banner k vyhlášení dotačního programu Zachování a obnova historických hodnot I (4 884 zobrazení), článek o operaci Tetřev (4 123 zobrazení), článek o boji o Moravskou Chrástovou (3 092 zobrazení) a článek o hraničním přechodu Srbská Miloszow (3 078 zobrazení).

Samostatnou kapitolou jsou pak uveřejněná videa. Naším nejúspěšnějším videem se stal 1. díl seriálu Místa padlých – příběhy válečných hrobů (16 h 35 min sledování, 195 lajků, 6 978 zobrazení a dosah 3 873 osob), ale již 2. díl dosáhl jen třetinového výkonu (5 h 37 min sledování, 63 lajků, 2 167 zobrazení a dosah 940 osob). Zhruba stejného výkonu dosáhlo 1. video z Tádžikistánu (5 h a 35 min sledování, 105 lajků, 1 723 zobrazení a dosah 1 524 osob), následované 2. tádžikistánským videem (3 h 29 min sledování, 62 lajků, 1 063 zobrazení a dosah 89 osob) a 4. tádžikistánským videem (2 h 53 min sledování, 77 lajků, 1 119 zobrazení a dosah 928 osob).

Přehled počtu příspěvků na facebookovém profilu Válečné hroby – Ministerstvo obrany ČR

	1 2024	2 2024	3 2024	4 2024	5 2024	6 2024	7 2024	8 2024	9 2024	10 2024	11 2024	12 2024	Celkem
Počet příspěvků	26	26	22	21	32	16	28	18	26	24	18	18	275
Dosah (v tis.)	17,3	19,9	19,7	28,7	35,7	17,1	26,3	38,3	32,4	23,4	80,6	28,3	348
Interakce (v tis.)	2,7	2,5	2,6	1,8	3	2,2	3,1	2,5	3,6	3,6	3	2,8	33,4

Počty válečných hrobů

Na území České republiky jsme k 31. prosinci 2024 evidovali 38 344 válečných hrobů, z toho 22 737 hrobů s ostatky osob, které zahynuly v důsledku aktivní účasti ve vojenské operaci nebo v důsledku válečného zajetí, anebo ostatky osob, které zahynuly v důsledku účasti v odboji nebo vojenské operaci v době války (padlých) a 15 607 pietních míst, která památku padlých připomínají. Válečné hroby evidujeme prostřednictvím webové aplikace Centrální evidence válečných hrobů (Centrální evidence).

Náhled na úvodní stránku Centrální evidence válečných hrobů

Do Centrální evidence její uživatelé z obecních úřadů obcí s rozšířenou působností zahrnuli dalších 1 850 objektů, které nejsou válečnými hroby. Jedná se o hroby, pomníky, pamětní desky a podobně, které ustanovení zákona nenaplní, ale svým charakterem, určením nebo obsahem jsou jim blízké a přispívají k zachování vojenské historie. Jedná se například o pomníky a pamětní desky připomínající osoby, které se aktivně zapojily do ozbrojeného boje nebo odboje za svobodu Československa, ale v důsledku této činnosti nezahynuly, nebo připomínají oběti holokaustu, místa působení partyzánských štábů, osvobození obcí, setkání armád a podobně. Celkem tedy Centrální evidence k 31. prosinci 2024 obsahovala 40 194 záznamů.

Webové nástroje

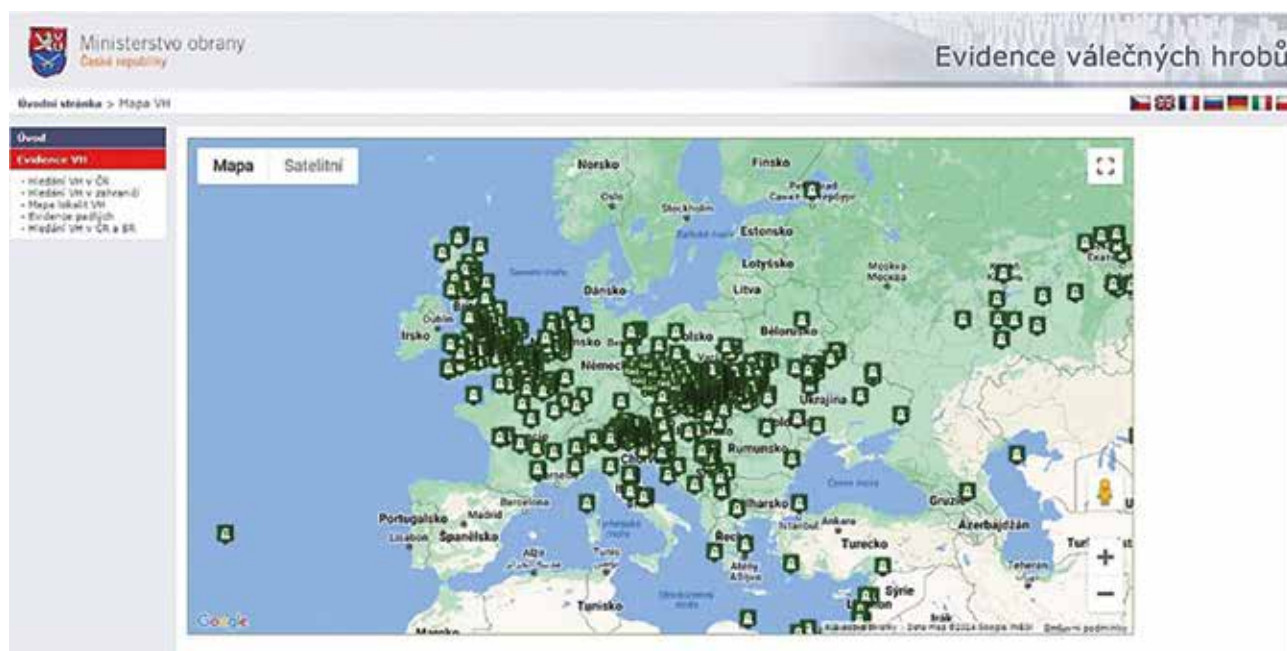
K vedení evidence a k poskytnutí servisu vlastníkům válečných hrobů a odpovědným pracovníkům státní správy na stupních krajský úřad a obecní úřad obce s rozšířenou působností a k popularizaci péče o válečné hroby široké veřejnosti provozujeme webové stránky:

- <https://cevh.army.cz> aplikační programové vybavení centrální evidence slouží k vedení evidence válečných hrobů a je přístupné pouze zaregistrovaným uživatelům;
- <https://valecnehroby.mo.gov.cz> poskytují veřejnosti základní servis o problematice válečných hrobů včetně všech potřebných informací k čerpání dotací;
- <https://evidencevh.army.cz/Evidence/hledani-hrobu-v-cr> umožňují veřejnosti nahlížet do evidence válečných hrobů.

Evidence válečných hrobů funguje na třech stupních:

- Ministerstvo obrany vede centrální evidenci válečných hrobů;
- Krajský úřad vede souhrnnou evidenci válečných hrobů, které jsou v jeho správním obvodu (14 krajů);
- Obecní úřad obce s rozšířenou působností vede evidenci válečných hrobů, které jsou v jeho správním obvodu (227 obcí s rozšířenou působností).

Na vedení evidence se mimo ministerstva podílí 240 subjektů. Ve skutečnosti pro některé úřady registrujeme více uživatelů. K 31. prosinci 2024 disponovalo aktivním přístupem do Centrální evidence celkem 390 uživatelů – 7 uživatelů ze stupně ministerstva, 277 ze stupně obcí s rozšířenou působností, 30 ze stupně krajský úřad, 16 zahraničních příspěvkatelů, 48 jako hosté (z různých stupňů a úřadů), 3 jako badatelé (databáze padlých) a 9 uživatelů s oprávněním administrátora. Pro zabezpečení kvalitní péče o válečné hroby ministerstvo spolupracuje s příslušnými pracovníky krajských a obecních úřadů. Zejména práce pracovníků obecních úřadů s vlastníky válečných hrobů má bezprostřední vliv na fyzický stav těchto hrobů.

Náhled na portál Evidence válečných hrobů – úvodní vyhledávání a mapa lokalit válečných hrobů

Počty evidovaných válečných hrobů v české republice se stavem k 31. prosinci 2024

Kraj	VH s ostatky	Pietní místa	Celkem VH	Roční evidenční přírůstek	Evidovaný objekt není VH	Evidovaný objekt není VH v %	Celkem evidenčních záznamů	Podíl kraje na celk. počtu ev. záz. v %	Počet ORP v kraji	Průměrný počet evid. záz. v ORP kraje
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
hl. m. Praha	3 510	2 511	6 021	24	132	2,19	6 153	15,31	22	280
Jihočeský	614	1 076	1 690	8	47	2,78	1 737	4,32	17	102
Jihomoravský	9 154	1 417	10 571	4	314	2,97	10 885	27,08	21	518
Karlovarský	1 608	223	1 831	0	15	0,82	1 846	4,59	7	264
Královéhradecký	1 036	1 392	2 428	194	169	6,96	2 597	6,46	15	173
Liberecký	345	474	819	7	59	7,20	878	2,18	10	88
Moravskoslezský	438	1 046	1 484	0	234	15,77	1 718	4,27	22	78
Olomoucký	2 124	872	2 996	3	124	4,14	3 120	7,76	13	240
Pardubický	605	837	1 442	12	66	4,58	1 508	3,75	15	101
Plzeňský	426	925	1 351	9	145	10,73	1 496	3,72	15	100
Středočeský	818	2 211	3 029	27	226	7,46	3 255	8,10	26	125
Ústecký	461	736	1 197	43	135	11,28	1 332	3,31	16	83
Kraj Vysočina	1 055	1 081	2 136	1	97	4,54	2 233	5,56	15	149
Zlínský	543	806	1 349	11	87	6,45	1 436	3,57	13	110
Celkem v ČR	22 737	15 607	38 344	343	1 850	4,82	40 194	100	227	177

ORP – Obecní úřad obce s rozšířenou působností je základním stupněm pro vedení evidence válečných hrobů, které se nacházejí na jeho správním území.

Komentář k tabulce:

- Oproti minulému roku došlo k nárůstu evidenčního počtu válečných hrobů o 343 (sloupec č. 4) z původních 38 001 na 38 344 válečných hrobů.
- Údaj o nárůstu evidenčního počtu zkrsluje fakt, že do Centrální evidence zanášíme i ty objekty, které nejsou válečnými hroby dle zákona. Celkem se jedná o 1 850 takových objektů (sloupec č. 6), což je 4,82 % všech záznamů v Centrální evidenci. Všechny tyto záznamy označujeme textem „Tento objekt není válečným hrobem podle § 2 zákona č. 122/2004 Sb., o válečných hrobech“.
- Z porovnání procentního zastoupení objektů, které nejsou válečnými hroby (sloupec č. 7) v evidenci jednotlivých krajů, vidíme neúměrné množství takových objektů 15,77 % (v roce 2023 15,36 %) v Moravskoslezském kraji.
- V Královéhradeckém kraji a Ústeckém kraji došlo k významnému nárůstu počtu evidovaných válečných hrobů o 194 a 43 (sloupec č. 5), ke kterému došlo díky postupnému zpracovávání digitalizovaného Katastru válečných hrobů z období první republiky.
- Nejvíce válečných hrobů evidujeme v Jihomoravském kraji a v Praze (sloupce 8 a 9). V Jihomoravském kraji evidujeme více jak čtvrtinu (27,08 %) z celkového počtu evidovaných válečných hrobů.
- Naprostá většina z 10 885 záznamů v Jihomoravském kraji připadá na Brno, obec s rozšířenou působností, která má v evidenci celkem 9 155 záznamů o válečných hrobech (údaj nelze vyčíst z tabulky).
- Koordinace péče o válečné hroby v rámci kraje klade na příslušné pracovníky krajských úřadů nestejné nároky. Nejsložitější situace je ve Středočeském a Moravskoslezském kraji a v Praze, na jejichž správním území se nachází nejvíce obcí s rozšířenou působností (sloupec č. 10).
- Evidence válečných hrobů je vedena na 227 obecních úřadech a 14 krajských úřadech.

Výkon státní správy Ministerstvem obrany

Ministerstvo realizuje péči o válečné hroby v souladu se zákonem.

Ministerstvo na základě zákona vykonává státní správu v rozsahu:

- a) v případě pochybností rozhoduje o tom, co je válečným hrobem;
- b) koordinuje péči o válečné hroby v České republice a v zahraničí;
- c) vede centrální evidenci válečných hrobů;
- d) poskytuje dotace podle zvláštního právního předpisu na péči o válečné hroby jeho vlastníku, pokud není znám, vlastníku nemovitosti a
- e) poskytuje náhradu za omezení užívání nemovitosti a hradí výdaje za odkoupení nemovitosti nebo její části.

Péče o válečné hroby, které se nacházejí na území České republiky

Správní řízení související s péčí o válečné hroby

Na rozhodování podle zákona se vztahuje správní řád a ministerstvo správní řízení zpravidla zahajuje žádostí vlastníka válečného hrobu. Na základě podaných žádostí ministerstvo v souvislosti s péčí o válečné hroby v roce 2024 rozhodlo ve věcech:

Žádosti o vydání souhlasu Ministerstva obrany se zřízením nového válečného hrobu

Souhlas se zřízením nového válečného hrobu byl vydán pro:

Letiště Chrudim

Ministerstvo vydalo písemný souhlas se zřízením nového válečného hrobu (pietního místa), který bude věnován obětem zahraničních operací AČR. Dále bude připomínat a zachovávat památku vojáků, kteří zahynuli v boji, nebo na následky v přímé souvislosti s výkonem služby při přípravě obrany státu. Na centrálním podstavci bude osazená bronzová plaketa s nápisem „Československých parašutistů“ a datem vzniku pietního místa, která odkazuje na padlé výsadkáře z období druhé světové války. Pietní místo vznikne ve vojenském areálu Letiště Chrudim na pozemku číslo parcely 1432/6, katastrální území Chrudim, město Chrudim.

Kladno – Rozdělov

Nový válečný hrob (pietní místo – pamětní deska) bude připomínat památku Bohumila Kypa, který padl 7. května 1945, když jel se svou četou pro střelivo do muničního skladu v Hříškově. Pamětní deska bude umístěna v parku na pozemku p. č. 82/84, katastrální území Rozdělov, Kladno.

Chrástovice

Nový válečný hrob (pietní místo – pomník) bude připomínat památku čtyř občanů z obce Klínovice, kteří zahynuli jako příslušníci rakousko-uherské armády během první světové války, a to Josefa Kabáta, Josefa Klase, Františka Macala, Václava Pavlíka a Františka Sokola. Pomník bude postaven na pozemku parcelní číslo 435/6, katastrální území Klínovice, obec Chrástovice.

Miroslav

Nový válečný hrob (pietní místo – pamětní deska) bude připomínat památku příslušníka čs. zahraniční armády rotného Františka Pospíšila, velitele výsadkové skupiny „BIVOUAC“, popraveného 28. října 1944 v Terezíně. Rotný František Pospíšil byl občanem města Miroslav a žákem základní školy, na jejíž budovu bude pamětní deska umístěna. Pamětní deska bude osazena na budově Základní školy Miroslav, Třináctky č. p. 135/19, na pozemku parcelní číslo 738/1, katastrální území Miroslav, obec Miroslav.

Ohrozim

Nový válečný hrob (pietní místo – pamětní deska) bude připomínat památku plukovníka Jaroslava Chlupa, příslušníka 310. perutě RAF, který padl 4. května 1943 nad kanálem La Manche. Pamětní deska bude umístěna na fasádě rodného domu plukovníka Jaroslava Chlupa č. p. 116, Ohrozim, čelně napravo od vstupních dveří.

Městská část Praha 4 – ul. Hornokrčská

Nový válečný hrob (pietní místo – pamětní deska) bude připomínat památku Jana Fabery, který padl v Pražském povstání dne 7. května 1945. Pamětní deska bude osazena na zdi vpravo od vstupu ke garážím v ulici Hornokrčská, na pozemku parcelní číslo 2019/1, katastrální území Krč, obec Praha 4.

Městská část Praha 4 – ZŠ Na Líše

Nový válečný hrob (pietní místo – pamětní deska) bude připomínat památku Jiřího Hluchého, který padl v Pražském povstání dne 7. května 1945. Pamětní deska bude osazena na stěně vlevo od vchodu do budovy základní školy Na Líše č. p. 936/16, na pozemku parcelní číslo 1835/1, katastrální území Michle, obec Praha 4.

Horní Měcholupy

Nový válečný hrob (pietní místo – pamětní deska) připomíná památku Pavla Čermáka, člena Svazu českého hasičstva obce Horních Měcholup, který byl 28. dubna 1945 umučen v koncentračním táboře Terezín. Jedná se o novou pamětní desku, instalovanou v roce 2024. Pamětní deska je nainstalována na fasádě budovy hasičské zbrojnice v ulici Holoubkovská č. p. 323, na pozemku parcelní číslo 2/3, katastrální území Horní Měcholupy, obec Praha 15. Ministerstvo souhlas vydalo dodatečně.

Rudka u Kunštátu

Nový válečný hrob (pietní místo – pamětní deska) připomíná památku deseti občanů z obce Rudka, kteří zahynuli jako příslušníci rakousko-uherské armády během první světové války, a to Josefa Bělehrádka, Josefa Dvořáčka, Františka Halase, Antonína Hansguta, Leopolda Hansguta, Rudolfa Konopáče, Františka Kozáka, Karla Kozáka, Josefa Šurého a Jana Tichého. Jedná se o již umístěnou pamětní desku z černé žuly. Pamětní deska je umístěna vlevo od vstupu na přední stěně kaple sv. Floriána v Rudce u Kunštátu, parcelní číslo st. 105, katastrální území Rudka u Kunštátu, obec Kunštát. Ministerstvo souhlas vydalo dodatečně.

Senožaty

Nový válečný hrob (pietní místo – pomník) připomíná památku padlých obyvatel obce Senožaty z první světové války. Pietní místo – pomník, který má podobu přírodního kamene se třemi mramorovými nápisovými deskami, je umístěn na veřejném prostranství poblíž obecního úřadu na pozemku p. č. 2393/1, katastrální území Senožaty.

Vranovice

Nový válečný hrob (pietní místo – pomník) bude připomínat památku vojáků Rudé armády, kteří padli při

osvobození obce Vranovice v dubnu 1945, a dalších, kteří zde později zemřeli v polním lazaretu následkem válečných útrap. Pomník bude umístěn na pozemku parcelní číslo 483, katastrální území Vranovice nad Svratkou, obec Vranovice.

Vrhavěč

Nový válečný hrob (pietní místo – pomník) bude připomínat památku dvou rodáků z obce Malá Víska, kteří padli jako příslušníci československých legií v Rusku, a to voj. Arnošta Čuby a voj. Stanislava Jandy. Jedná se o obnovu pomníku, který byl zničen v období druhé světové války. Pomník bude postaven na pozemku parcelní číslo 624/1, katastrální území Malá Víska u Klatov, obec Vrhavěč.

Souhlas se zřízením nového válečného hrobu nebyl vydán pro lokalitu:

Rozsíčka

Ministerstvo obrany nevydalo písemný souhlas se zřízením nového válečného hrobu (pietního místa), který se měl nacházet na pozemku číslo parcely 715/2, katastrální území Rozsíčka, obec Rozsíčka.

Válečný hrob (pietní místo) je definován v § 2 odst. 1 a odst. 2 zákona č. 122/2004 Sb., o válečných hrobech a pietních místech.

Dle dostupných informací zde není nikdo pohřben, proto nelze na dotčené místo uplatnit ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 122/2004 Sb., o válečných hrobech a pietních místech, které zní: *Válečným hrobem je pro účely tohoto zákona místo, kde jsou pohřbeny ostatky osob, které zahynuly v důsledku aktivní účasti ve vojenské operaci nebo v důsledku válečného zajetí, anebo ostatky osob, které zahynuly v důsledku účasti v odboji nebo vojenské operaci v době války, přičemž válečným hrobem může být hrob jednotlivce, hrob hromadný nebo osárium, včetně náhrobků a ostatního hrobového zařízení.*

Samotný text na pamětní desce připomíná pouze přítomnost Rumunské armády, tedy historickou událost, čímž nenaplní ani ustanovení § 2 odst. 2 zákona č. 122/2004 Sb., o válečných hrobech a pietních místech, které zní: *Válečným hrobem je pro účely tohoto zákona i pietní*

místo, kterým se rozumí pamětní deska, pomník, památník nebo obdobný symbol připomínající válečné události a oběti, které zahynuly v důsledku aktivní účasti ve vojenské operaci nebo v důsledku válečného zajetí, anebo oběti osob, které zahynuly v důsledku účasti v odboji nebo vojenské operaci v době války.

Pouze pro informaci uvádím, pokud by dotčené místo naplňovalo ustanovení zákona č. 122/2004 Sb., o válečných hrobech a pietních místech a bylo válečným hrobem (pietním místem), tak vzhledem k tomu, že vzniklo před nabytím účinnosti shora uvedeného zákona, nebylo by třeba podávat žádost o souhlas se zřízením nového válečného hrobu. Naopak by mělo být příslušným pracovníkem obce s rozšířenou působností automaticky zaneseno do Centrální evidence válečných hrobů Ministerstva obrany ČR.

Žádosti o vydání souhlasu Ministerstva obrany s přemístěním válečného hrobu

Souhlas s přemístěním byl vydán pro válečné hroby:

Česká Třebová

Válečný hrob číslo CZE5301-6777, pamětní deska věnovaná památce 15 zaměstnanců dílen ČSD (ŽOS), kteří zahynuli v průběhu druhé světové války, se nachází v areálu firmy CZ LOKO ve vstupu (vrátnici) budovy č. 11 Budova ŘS, ulice Semanínská 580, parcelní číslo st. 2638, katastrální území Česká Třebová, obec Česká Třebová. Pamětní deska bude přemístěna do vstupu (vrátnice) sousedního objektu budovy č. 12 Sociální budova, bez č. p., parcelní číslo st. 2630, katastrální území Česká Třebová, obec Česká Třebová.

Důvodem přemístění pomníku je skutečnost, že budova č. 11 Budova ŘS bude demolována v rámci modernizace areálu. Budova č. 12 Sociální budova v blízké době projde rozsáhlou rekonstrukcí, jejíž součástí bude příprava místa pro důstojné umístění pamětní desky ve vstupní hale budovy.

Hradec Králové – Kukleny

Válečný hrob číslo CZE5205-56722 byl původně součástí válečného hrobu s ostatky vojáků padlých v prusko-rakouské válce 1866 a na stávající místo byl v 70. letech 20. století přemístěn bez toho, aby s ním byly zároveň přesunuty i ostatky padlých vojáků. V evidenci Komitétu 1866 má evidenční číslo 264.

Válečný hrob se nachází na pozemku číslo parcely 617/1, katastrální území Kukleny, obec Hradec Králové a bude přemístěn na náměstí E. F. Buriana, na pozemek číslo parcely 650/11, katastrální území Kukleny, obec Hradec Králové tak, že čelní strana pomníku bude orientována k chodníku u autobusové zastávky.

Důvodem přemístění válečného hrobu je skutečnost, že se nachází v areálu ZVÚ, a. s., na těžko přístupném místě v prostoru mezi dvěma budovami, kde v jeho bezprostředním okolí parkují málo používaná vozidla. Na novém místě bude pomník volně přístupný veřejnosti.

Horní Radechová

Válečný hrob číslo CZE5209-4547, pietní místo věnované památce občanů Horní Radechové padlých v první světové válce, se nachází v blízkosti vodního toku, na pozemku číslo parcely 127/2, katastrální území Horní Radechová, obec Horní Radechová. Pomník bude rozebrán, zrestaurován a přemístěn ke kostelu sv. Cyrila a Metoděje, na pozemek číslo parcely 90/1, katastrální území Horní Radechová, obec Horní Radechová.

Důvodem přemístění válečného hrobu je skutečnost, že se nachází na nestabilním podloží v aktivní záplavové zóně. Nové místo je veřejně přístupné a bude pietně upraveno.

Kojčice

Válečný hrob číslo CZE6110-27681, pomník věnovaný památce občanů obce Kojčice padlých v první a druhé světové válce, se nachází v parku, na pozemku číslo parcely 1, katastrální území Kojčice, obec Kojčice a bude přemístěn o cca 40 metrů na své původní místo, na kterém se zachoval původní podstavec pomníku, na pozemek číslo parcely 1207/3, katastrální území Kojčice, obec Kojčice.

Kralovice – Trojany

Válečný hrob číslo CZE3206-5077, pomník věnovaný památce občanů obce Trojany padlých v první světové válce, se nachází v zatáčce u komunikace 201, na pozemku číslo parcely 7/5, katastrální území Trojany u Mladotic, obec Kralovice, část obce Trojany a bude přemístěn o cca 117 metrů na vhodnější místo, na pozemek číslo parcely 602/5, katastrální území Trojany u Mladotic, obec Kralovice, část obce Trojany.

Důvodem přemístění je, že se pomník nachází v bezprostřední blízkosti komunikace č. 201. Nové umístění bude vhodnější a bezpečnější při jeho údržbě a při konání pietních akcí.

Městská část Praha 4

Válečný hrob číslo CZE0004-40737, pamětní deska věnovaná památce padlých barikádníků a občanů během bojů v květnu 1945, se nachází vpravo od hlavního vstupu do objektu Generálního ředitelství cel, Budějovická 1387/7, na pozemku číslo parcely 581/7, katastrální území Michle, obec Praha 4. Pamětní deska bude přemístěna zhruba o 15 m vlevo v rámci hlavního vstupu objektu.

Důvodem přemístění pomníku je skutečnost, že na současném místě má být umístěn státní znak spolu s označením objektu.

Městská část Praha 6 – Břevnov

Válečný hrob číslo CZE0006-22036, hrob s ostatky pruských vojáků zemřelých a padlých v sedmileté válce, se nachází v hospodářském dvoře Břevnovského kláštera, na pozemku číslo parcely 14, katastrální území Břevnov, obec Praha. Válečný hrob s ostatky bude přemístěn po provedení záchranného archeologického průzkumu do nově vybudované kostnice v areálu Břevnovského kláštera, na pozemku číslo parcely 7, katastrální území Břevnov, obec Praha.

Důvodem přemístění válečného hrobu s ostatky je výstavba objektu kotelny pro Břevnovský klášter na místě stávajícího hrobu, který není ani pietně upraven a označen. Přemístěny budou všechny ostatky padlých nalezené v prostoru záchranného archeologického průzkumu. Pokud by při následujících stavebních pracích byly nalezeny další ostatky padlých, budou umístěny do nové kostnice.

Městská část Praha 10 – Michle

Válečný hrob číslo CZE0010-54782, pamětní deska věnovaná památce zaměstnance elektrárny Františka Hejplíka popraveného na Kobyliště střílnici, se nacházela na zdi bývalé vrátnice, která byla v havarijním stavu, v Elektrárenské ulici, na pozemku p. č. 3027/25 k. ú. Michle. Válečný hrob – pamětní deska bude přemístěna na fasádu nově postavené budovy na místě bývalé vrátnice, Elektrárenská č. p. 774, Praha 10 – Michle.

Důvodem přemístění pamětní desky je havarijní stav budovy bývalé vrátnice, která bude nahrazena novou administrativní budovou. K umístění pamětní desky na novou budovu dojde v roce 2025.

Strašnice

Válečný hrob číslo CZE0010-20205, pietní místo věnované památce šesti padlých účastníků Pražského povstání a popraveného Františka Šišky, se nachází na rohu ulic Černokostelecké a Úvalské, na pozemku číslo parcely 2681/1, katastrální území Strašnice, obec Praha. Válečný hrob – pietní místo bude přemístěno na fasádu novostavby Víceúčelové budovy Úvalská/Černokostelecká, Úvalská č. p. 1220/38, Praha 10 – Strašnice.

Důvodem přemístění pietního místa je novostavba Víceúčelové budovy Úvalská/Černokostelecká.

Ústí nad Orlicí

Válečný hrob číslo CZE5313-6962, pietní místo – pamětní deska věnovaná památce dvou poštovních úředníků umučených během druhé světové války, se nachází v prostorách budovy bývalé pobočky České pošty, ulice Lochmanova 1400, na pozemku číslo parcely st. 100, katastrální území Ústí nad Orlicí, obec Ústí nad Orlicí. Pamětní

deska bude přemístěna do veřejně přístupné haly současné pobočky České pošty, ulice T. G. Masaryka 897, parcelní číslo st. 2824/1, katastrální území Ústí nad Orlicí, obec Ústí nad Orlicí.

Důvodem přemístění pomníku je skutečnost, že došlo k ukončení nájemního vztahu a přestěhování pobočky České pošty do nového objektu.

Velký Luh

Válečný hrob číslo CZE4102-57146, pomník věnovaný památce občanů obce Velký Luh padlých v první světové válce, se nachází zarostlý v křoví, na pozemku číslo parcely 136/3, katastrální území Velký Luh, obec Velký Luh a bude přemístěn o cca 152 metrů na důstojnější místo s parkovou úpravou v centru obce, na pozemek číslo parcely 141/1, katastrální území Velký Luh, obec Velký Luh.

V rámci přemístění pomníku, který je nyní v havarijním stavu, dojde k jeho kompletní obnově do původní podoby, a to včetně nápisů a jmen padlých dle dochovaných historických záznamů.

Náchod

Válečný hrob s ostatky číslo CZE5209-37777, kde je pohřbeno pravděpodobně šest pruských vojáků z války roku 1866, se nachází na pozemku číslo parcely 1879/7 v katastrálním území Náchod, obec Náchod a bude přemístěn o cca 20 metrů na místo, na pozemek číslo parcely 1879/1, katastrální území Náchod, obec Náchod.

Důvodem přemístění je výstavba silnice I/33 Náchod obchvat, při níž dojde k úpravě území a válečný hrob s ostatky by se nacházel v těsné blízkosti komunikace.

Vysokov

Válečný hrob číslo CZE5209-53943, pomník věnovaný padlým Moravanům 4. a 6. kyrysnickému pluku, se nachází na pozemku číslo parcely 469/3 v katastrálním území Vysokov, obec Vysokov a bude přemístěn o cca 210 metrů na místo, kde se nachází tři válečné hroby s ostatky taktéž z války roku 1866, na pozemek číslo parcely 406, katastrální území Vysokov, obec Vysokov.

Důvodem přemístění je výstavba silnice I/33 Náchod obchvat, při níž dojde k úpravě území a objekt pietního místa bude přímo dotčen realizací stavby.

Žádosti o vydání souhlasu Ministerstva obrany s provedením jiné změny válečného hrobu

Souhlas byl vydán s provedením jiné změny válečného hrobu:

Bystřice nad Pernštejnem

Válečný hrob číslo CZE5206-4246, kterým je hromadný hrob s ostatky padlých příslušníků Rudé armády a československých partyzánů. Jeho součástí je hrobové zařízení, které se skládá z obdélníkového rámu hrobu, krycích desek a pomníku se jmény padlých. Válečný hrob se nachází na obecním hřbitově, pozemku číslo parcely 190/1, katastrální území Bystřice nad Pernštejnem, obec Bystřice nad Pernštejnem.

Jiná změna válečného hrobu spočívá v nahrazení obdélníkového rámu hrobu a krycích desek novou kruhovou deskou usazenou do nivelity dlážděného povrchu. Nová krycí deska bude doplněna o český přepis ruského textu na pomníku. Stávající pomník bude zachován beze změn.

Hlučín

Válečný hrob číslo CZE8109-53745 je hrob s ostatky poručíka Rudé armády Overčenka. Hrobové zařízení se skládá z jednoduchého podstavce a nápisové desky z leštěné žuly. Hrob se nachází na Hřbitově Rudoarmějců, pozemek číslo parcely 791, katastrální území Hlučín, obec Hlučín.

Jiná změna válečného hrobu spočívá v připohřbení ostatků neznámého vojáka Rudé armády, které byly nalezeny při stavebních pracích v katastru obce Darkovice. Dále bude na hrobové zařízení doplněna tabulka materiálem i tvarem totožná s již umístěnou tabulkou se jménem poručíka Overčenka. Nová tabulka má obsahovat ruský psaný text „neznámý voják“.

Jaroměř

Válečným hrobem číslo CZE5206-4246 je pomník věnovaný památce padlých na poli cti a slávy, který se nachází na pozemku číslo parcely 939, katastrální území Jaroměř, obec Jaroměř. Pomník je tvořen pískovcovou sochou Rudoarmějce a pamětní deskou s textem:

1945
★
1981
DUKLA
POLE CTI A SLÁVY

Jiná změna válečného hrobu spočívá v nahrazení pískovcové sochy rudoarmějce včetně pískovcového kvádrového podstavce a jejím nahrazení uměleckým dílem – objektem z pískovce v kombinaci s kovářskými prvky z mosazi. Nedílnou součástí válečného hrobu bude pamětní deska s textem „Na památku padlých ve světových válkách“. Socha rudoarmějce po provedené změně již nebude součástí válečného hrobu a Ministerstvo obrany se k jejímu dalšímu využití nebude vyjadřovat.

Kladno – Rozdělov

Válečný hrob číslo CZE2109-3333 je pomník věnovaný památce obětí první a druhé světové války v Doberské ulici před budovou základní školy, na pozemku číslo parcely 216, katastrální území Rozdělov, obec Kladno. Pískovcový pomník se jmény a podobenkami padlých v první světové válce byl později na přední straně v horní části těla pomníku doplněn o kamennou nápisovou desku se jmény padlých z druhé světové války. Tato deska částečně zakrývá jména padlých z první světové války a nahradila státní znak, který se původně nacházel na jejím místě.

Jiná změna válečného hrobu spočívá ve výměně desky se jmény padlých z druhé světové války a jejím přemístění na podstavec pomníku. Text na desce nebude změněn. Dále bude obnoven státní znak v horní části pomníku.

Mařenice

Válečný hrob číslo CZE5106-57678, pomník věnovaný od roku 1900 památce obětí války 1866 a následně první světové války obce Mařenice, z něhož se dochoval pouze ohrazující plůtek, se nachází u hlavní silnice mezi objektem bývalé školy Mařenice č. p. 12 a cestou vedoucí ke kostelu sv. Máří Magdalény, na pozemku číslo parcely 220, katastrální území Mařenice, obec Mařenice.

Jiná změna válečného hrobu spočívá ve vytvoření kopie památníku padlým a úpravy okolí památníku dle dochovaných dobových fotografií. Nápisové desky budou vytvořeny v podobě připomínající oběti první světové války s texty a jmény podle dochovaného seznamu padlých.

Říčany

Válečným hrobem číslo CZE2122-2562 je pietní místo věnované památce obětí první a druhé světové války. Pietní místo se skládá z nástěnné plastiky a nápisových desek, které jsou pro oběti první světové války bronzové a pro oběti druhé světové války z leštěného přírodního kamene šedé barvy. Před plastikou je sokl a v něm schránka s prstí od Zborova. Celý prostor před tímto pietním místem je vymezen zvýšeným žulovým platem a po jeho stranách jsou umístěny velké žulové kvádry. Pietní místo se nachází na zdi budovy staré radnice na Masarykově náměstí, pozemek číslo parcely 23, katastrální území Říčany u Prahy, obec Říčany.

Jiná změna válečného hrobu spočívá ve výměně stávajících šedých desek za černé žulové desky se zlatým písmem. Zároveň dojde k doplnění jmen dalších padlých, umučených a popravených, která na současných deskách chybí. K pietnímu místu budou nainstalovány dva kovové obaly pro květináče.

Mladeč – Sobáčov

Válečný hrob číslo CZE7105-27446 je pietní místo – objekt věnovaný památce obětí druhé světové války. Pomník v podobě masivního světlého hrubě opracovaného kamene s připevněnou tmavou kamennou leštěnou nápisovou deskou je umístěn na návsi v místní části Sobáčov na parcele číslo 411/1, katastrální území Sobáčov, obec Mladeč. Na nápisové desce je nápis: „Obětem války 9. května 1945 Lubomír Černoch 19 let Josef Švub 22 let Jaroslav Neumann 20 let Občané Sobáčova“.

Jiná změna válečného hrobu spočívá ve změně obsahu textu na pamětní desce, respektive výměně desky, která bude nově doplněna o připomínku šesti obětí první světové války identifikovaných dle Pamětní knihy Sobáčova. Nový text na pamětní desce bude ve znění: „Obětem válek 1914–1918 Jan Matějka Josef Kulhánek Adolf Strupek Alois Bílý Julius Plánička Antonín Peč 9. května 1945 Lubomír Černoch Josef Švub Jaroslav Neumann Občané Sobáčova“.

Trokavec

Válečný hrob číslo CZE3211-5767 je pomník věnovaný památce padlých z první světové války. Pomník je tvořen kamenným tělem pomníku, černou nápisovou deskou s nápisem „V upomínku hrdinům zahynuvším ve světové válce 1914–1919“ a dvěma podobenkami. Pomník se nachází před obecním úřadem na pozemku číslo parcely 1198/10, katastrální území Trokavec, obec Trokavec.

Jiná změna válečného hrobu spočívá v sejmutí stávající nápisové desky, odstranění podobenek a instalování nové větší nápisové desky, která bude obsahovat stávající nápis a jména padlých občanů Trokavce v první světové válce. Součástí rekonstrukce bude i úprava okolí pomníku.

Nebyl vydán souhlas s provedením jiné změny válečného hrobu:

Hnanice

Válečný hrob číslo CZE6220-17570, pomník věnovaný památce obětí fašismu, se nachází v areálu bývalého obecního hřbitova, ulice Znojemská, na pozemku číslo parcely 112, katastrální území Hnanice, obec Hnanice.

Zastupitelstvo obce žádá o souhlas s jinou změnou válečného hrobu. Důvodem jiné změny pomníku je skutečnost, že současný vzhled pietního místa nesplňuje architektonické a estetické požadavky na pietní místa a současný pomník nepřipomíná veškeré válečné oběti, oběti totalitních režimů a občany obce pohřbené na původním hřbitově nacházejícím se pod současným válečným hrobem.

Důvodem nesouhlasu Ministerstva obrany s provedením jiné změny válečného hrobu CZE6220-17570 je, že předložená žádost neobsahovala konkrétní návrh nové podoby pomníku. Žádost zároveň neobsahovala stanoviska Městského úřadu Znojmo a Krajského úřadu Jihomoravského kraje.

Bylo vydáno stanovisko, že se nejedná o jinou změnu válečného hrobu:

Chotěboř – Bílek a Počátky

Město Chotěboř podalo žádost o jinou změnu válečných hrobů číslo CZE6104-9923, CZE6104-21233 a CZE6104-9906 nacházejících se na katastrálním území Počátky a Bílek. Dle předložené dokumentace se nejedná o jinou změnu válečného hrobu, neboť ani v jednom případě nedochází k takové změně válečného hrobu nebo ke změně obsahu textu válečného hrobu, v důsledku které by došlo ke změně jeho původního určení a významu. Požadovaný souhlas Ministerstva obrany České republiky k těmto změnám proto není potřebný.

Vyškov

Město Vyškov podalo žádost o jinou změnu evidovaného pietního místa – památníku Rudé armády CZE6219-16883, které však není válečným hrobem – pietním místem ve smyslu § 2 odst. 2 zákona č. 122/2004 Sb., o válečných hrobech a pietních místech a o změnách zákona č. 256/2001 S., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Památník Rudé armády ve Vyškově připomíná osvobození města dne 30. 4. 1945 a tím je svým charakterem a určením válečným hrobům blízký a přispívá k zachování vojenské historie. Z tohoto důvodu byl také v minulosti pravděpodobně zahrnut do evidence válečných hrobů pod číslem CZE6219-16883 a později správně označen poznámkou „Tento objekt není válečným hrobem podle § 2 zákona č. 122/2004 Sb., o válečných hrobech“.

Vzhledem ke skutečnosti, že se v tomto případě nejedná o válečný hrob ve smyslu zákona, není Ministerstvo obrany oprávněno vydávat stanovisko k jiné změně památníku, která spočívá v doplnění pamětní tabulky připomínající podíl rumunské armády na osvobození Vyškova.

Vydané souhlasy Ministerstva obrany s přemístěním a provedením jiné změny válečného hrobu:

Karolinka

Válečný hrob číslo CZE7212-1181, pietní místo věnované památce osvobození obce Karolinka a padlým z první a druhé světové války se nachází v areálu Městského bytového podniku, p. o., na pozemku číslo parcely 1764/1, katastrální území Karolinka, obec Karolinka. Přemístění navrací pomník na jeho původní historické místo. Pomník bude přemístěn o cca 300 metrů do parku u nádraží, na pozemek číslo parcely 260/4, katastrální území Karolinka, obec Karolinka.

V rámci přemístění pomníku, který se nachází v havarijním stavu, dojde k jeho úpravě do historické podoby z roku 1947. Pomník se bude skládat z busty prezidenta T. G. Masaryka na žulovém podstavci s daty 1914–1945. Na podstavci pomníku bude uveden text: „K počtě prezidenta osvoboditele a památce hrdinů padlých za vlast“.

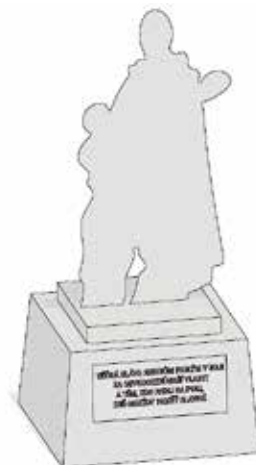
Kladno

Válečný hrob číslo CZE2109-3336, pietní místo věnované památce padlých v první světové válce, se nachází na náměstí Svobody, na pozemku číslo parcely 112/1, katastrální území Kladno, Statutární město Kladno. Přemístění vychází ze záměru magistrátu města revitalizovat plochu náměstí a umístit pomník na důstojnější místo v revitalizovaném prostoru. Pomník bude přemístěn o cca 10–20 metrů od svého současného umístění v rámci pozemku číslo parcely 112/1, katastrální území Kladno, Statutární město Kladno.

Součástí přemístění pomníku, který se skládá z pěti kamenných pamětních desek, stěny s cementovým povrchem, ve které jsou desky uloženy, podstavce na věnce a sloupkové zábrany, je i jiná změna válečného hrobu. Změna spočívá ve vyjmutí a očištění kamenných pamětních desek, zbylé objekty památníku budou odstraněny. Kamenné pamětní desky budou vloženy do nového železobetonového prefabrikovaného podstavce. Svislá část podstavce s profilem „L“ ponese pamětní desky se jmény obětí. Horizontální část ležící na zemi bude sloužit k položení věnců a květin a ponese název památníku.

Luhačovice

Válečný hrob číslo CZE7204-39940, pietní místo věnované památce padlých při osvobozování Československa v druhé světové válce, se nachází na náměstí 28. října v parku před budovou městského úřadu, na pozemku číslo parcely 2709, katastrální území Luhačovice, obec Luhačovice. Přemístění vychází ze záměru Města Luhačovice revitalizovat plochu náměstí a provést zde novou parkovou úpravu, která by umožňovala multifunkční využití prostoru. Pomník bude přemístěn o cca 40 metrů vedle budovy městského úřadu, na pozemek číslo parcely st. 641, katastrální území Luhačovice, obec Luhačovice.

V rámci přemístění pomníku, který se skládá ze sousoší a podstavce s texty, dojde k nahrazení stávajícího podstavce novým železobetonovým prefabrikátem. Nový podstavec bude opatřen textem: VĚČNÁ SLÁVA HRDINŮM PADLÝM V BOJI ZA OSVOBOZENÍ NAŠÍ VLASTI A TĚM, KDO PADLI NA POLI, BUĎ NAVŽDY PAMĚŤ SLAVNÁ.

Račice

Válečný hrob číslo CZE2121-2421, pietní místo věnované památce občanů obce Račice padlých v první světové válce, se nachází v bezprostřední blízkosti místní komunikace, na pozemcích číslo parcely st. 41/1 a 329/1, katastrální území Račice nad Berounkou, obec Račice. Nachází se na nevhodném místě, které neumožňuje provádění důstojných pietních aktů, částečně na soukromém pozemku a je ve špatném stavu. Vzhledem k tomu, že se pomník rozpadá a některé části již chybí, bude nahrazen novým pomníkem, který bude z jedné strany připomínat památku padlých v první světové válce a z druhé strany památku padlých ve druhé světové válce. Pomník bude přemístěn do veřejného prostoru ve středu obce, na pozemek číslo parcely 316/1, katastrální území Račice nad Berounkou, obec Račice.

Žádosti o vydání souhlasu Ministerstva obrany se zrušením válečného hrobu

Zlín

Válečný hrob (pietní místo – deska) umístěný na přední fasádě domu připomínal památku vedoucího místní a okresní buňky KSČ Cyrila Jaška v místě jeho posledního bydliště před zatčením gestapem dne 8. prosince 1942, na adrese Výhledy 73, Kudlov, 760 01 Zlín, parcela č. st. 28. Cyril Jašek byl popraven 29. října 1943 ve vězení gestapa v Breslau (dnes Vratislav). Deska z šedého mramoru o rozměrech 40 × 50 cm nesla text: „Zde žil a k odporu proti okupantům lid vedl Cyril Jašek. Mučen a nacisty popraven 29. října 1943“.

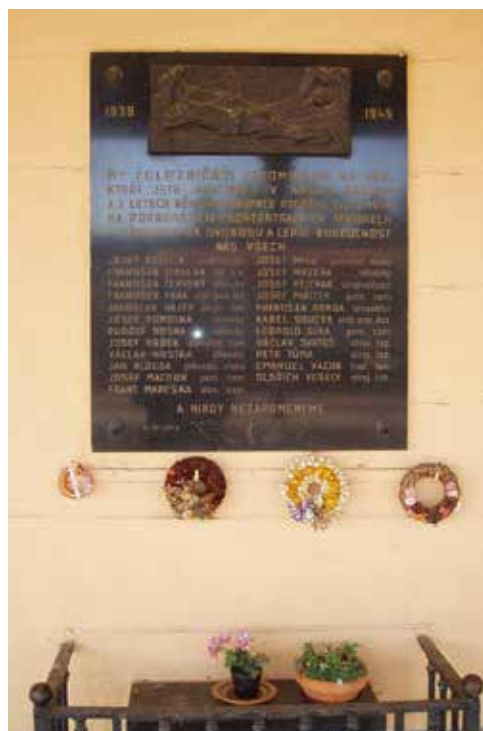
Důvodem zrušení je skutečnost, že majitelka nemovitosti a válečného hrobu požádala o jeho zrušení. Pamětní deska CZE7213-1227 byla z fasády budovy odstraněna při rekonstrukci budovy v období let 2010–2014 a následně byla zničena, a na objektu se tak nenachází přibližně 10 let. Vydáním písemného souhlasu Ministerstva obrany se zrušením válečného hrobu byla v tomto případě uvedena Centrální evidence válečných hrobů do souladu se skutečným stavem.

Ostatní správní řízení

Tábor

Ministerstvo obrany vydalo souhlas s dočasnou demontáží válečného hrobu číslo CZE3112-28680. Jedná se o pamětní desku železničářů padlých a zemřelých v období druhé světové války umístěnou na výpravní budově železniční stanice Tábor, na pozemku číslo parcely 5841, katastrální území Tábor, obec Tábor. Demontáž je prováděna z důvodu rekonstrukce budovy a po dobu jejího trvání bude deska uložena do depozitu.

Žádosti vrácené k doplnění

Tvrdonice

Podanou žádost o souhlas se zřízením nového válečného hrobu (pietního místa) Ministerstvem obrany České republiky, jako orgánu věcně příslušného podle § 3 odst. 2 zákona č. 122/2004 Sb., o válečných hrobech a pietních místech je nezbytné doplnit o další informace, případně ji nahradit žádostí novou.

Žádost neobsahovala tyto požadované informace a přílohy: údaje o nemovitosti, na které se má válečný hrob (pietní místo) zřídit, kopii projektové dokumentace, fotografii předpokládaného místa umístění válečného hrobu (pietního místa), kopii katastrální mapy doplněnou orientačními zákresy, povolení nebo vyjádření příslušného správního úřadu (vyžaduje-li se podle příslušného zákona o územním plánování a stavebním řádu), souhlas vlastníka nemovitosti, na které má být válečný hrob (pietní místo) zřízen, vyjádření obecního úřadu obce s rozšířenou působností a vyjádření krajského úřadu.

Kontrolní činnost

Ministerstvo průběžně kontroluje a vyhodnocuje plnění úkolů stanovených zákonem orgánům státní správy na stupni kraj, a to formou kontroly výkonu přenesené působnosti. Ministerstvo kontrolní systém nastavilo do podoby tříletého cyklu. V tomto tříletém cyklu provádíme kontrolu plnění zákona u každého krajského úřadu. Rozsah a forma kontroly je u všech krajských úřadů v průběhu kontrolního cyklu stejná. Při kontrole prověřujeme stav a úplnost evidence válečných hrobů v celém rozsahu, dále formu a výsledky koordinace péče o válečné hroby v rámci kraje, stejně tak kontrolní činnost krajského úřadu s důrazem na kontroly fyzického stavu válečných hrobů včetně financování péče o válečné hroby prostřednictvím krajských dotačních titulů. Zaměřujeme se rovněž na odstranění nedostatků zjištěných při minulé kontrole, zahrnutí válečných hrobů do územně analytických podkladů pořizovaných krajským úřadem a v neposlední řadě na řešení správních deliktů v souvislosti s péčí o válečné hroby. Největší důraz při každé kontrole klademe na prověření fyzického stavu vybraného vzorku válečných hrobů na území kraje. V roce 2024 jsme pokračovali v kontrolním cyklu zahájeném v předchozím roce. Cyklus ukončíme říjnu 2025.

V roce 2024 byly vykonány kontroly v kraji Pardubickém (19. – 21. 3.), Jihočeském (23. – 25. 4.) a v Kraji Vysočina (21. – 23. 5.). Fyzická kontrola Královéhradeckého kraje, plánovaná na září 2024, byla zrušena z důvodu povodňové situace.

Většina kontrolovaných VH je ve velmi dobrém stavu. V Kraji Vysočina nebyly opraveny všechny problémy v evidenci vytýkané v roce 2022. V Jihlavě došlo k odstranění náhrobní desky VH s ostatky CZE-6105-26766 s padlým R.-U. letcem (na nápravě se pracuje). Trvalým problémem je rozpoznatelnost VH s ostatky na hřbitovech a jejich odlišení od ostatních hrobů. Skutečná poloha VH také často neodpovídá údajům zadaným v evidenci (GPS) – zvláště na větších městských hřbitovech jde o vážný problém. U některých PM s poznámkou, že se nejedná o VH dle zákona č. 122/2004 Sb., fyzická kontrola naznačila opak.

Přehled válečných hrobů a pietních míst podle krajů

Kraj	Počet VH s ostatky	Kontrolované obce (VH)	Počet PM	Kontrolované obce (PM)
Pardubický	349	Tři pohřebiště v Chrudimi	2	Chrudim v rámci pohřebišť
	15	České Petrovice, Jamné nad Orlicí, Králíky, Orličky, Pardubice	47	Celné, Časy, Červená Voda, Červený Potok, České Lhotice, Dolní Hedeč, Dražkovice, Heřmanice, Hodonín u Nasavrku, Horní Lipka, Jamné nad Orlicí, Klášterec nad Orlicí, Kovářov, Kunvald, Licoměřice, Lichkov, Lipovec, Medlešice, Mladkov, Mladotice, Nekoř, Orličky, Pardubice, Podhořany u Ronova, Prachovice, Prostřední Lipka, Rabštejská Lhota, Ronov nad Doubravou, Sezemice, Sobětuchy, Studené, Těchonín, Třemošnice, Vápenný Podol, Veliny, Vlčkovice u Mladkova.
Jihočeský	4	Bývalé vojenské pohřebiště v Českých Budějovicích	44	Volfířov, Dačice, Lásenice, Novosedly nad Nežárkou, Třeboň, Štěpánovice, Lišov, Skály, Protivín, České Budějovice, Čimelice, Nerestce, Horosedly, Předotice, Dobec, Kestřany, Ražice, Heřmaň, Protivín, Temelín, Dříteň, Olešník, Zahájí, Hluboká nad Vltavou, Ševětín, Neplachov, Dynín, Bošilec, Drahov, Jindřichův Hradec, Jarošov nad Nežárkou, Nová Olešná, Jilem, Horní Němčice, Strmilov
	24	Bošilec, České Budějovice, Čimelice, Dačice, Heřmaň, Hluboká nad Vltavou, Krč u Protivína, Lišov, Mirovice, Protivín, Strmilov, Studená, Ševětín		

Kraj	Počet VH s ostatky	Kontrolované obce (VH)	Počet PM	Kontrolované obce (PM)
Kraj Vysočina	552	Čtyři válečná pohřebiště v Jihlavě		
	21	Golčův Jeníkov, Habry, Chotěboř, Havlíčkův Brod, Suchá u Havlíčkova Brodu, Horní Heřmanice, Jaroměřice nad Rokytnou, Želetava, Vítanec, Rančířov, Jihlava	38	Havlíčkův Brod, Štoky, Velký Beranov, Vysoké Studnice, Kamenice u Jihlavy, Bochovice, Rudíkov, Jaroměřice nad Rokytnou, Želetava, Čížov u Jihlavy, Golčův Jeníkov, Habry, Kámen, Sedletín, Jilem, Chotěboř, Rozsochatec, Dolní Krupá, Jihlava
Královéhradecký	Fyzická kontrola nebyla provedena z důvodu povodňové situace			

Péče o české válečné hroby v zahraničí

Situace v Itálii (415 VH s 1 545 obětmi)

V roce 2024 byly vykonány dvě pracovní cesty s cílem rekognoskace válečných hrobů zejména z první světové války v severovýchodní Itálii. Oporou při vytipování lokací nám byl (nyní průběžně digitalizovaný) Katastr válečných hrobů nacházející se ve fondech Vojenského historického archivu. V dalších letech počítáme, na základě průběžně prováděného archivního výzkumu, s výstavbou nových památníků ve vybraných lokalitách.

První cesta se konala ve dnech 10. – 14. 6. Spolu s naším zahraničním spolupracovníkem panem Sergiem Petiziolem jsme navštívili hřbitov v Cividale del Friuli. Na základě informací na zde přítomném rakousko-uherském pomníku bylo s pomocí dalších archivních pramenů přidáno do naší databáze válečných hrobů celkem 141 zde pohřbených vojáků rakousko-uherské armády pocházejících z našeho území.

Dále jsme navštívili a posléze do naší evidenci přidali i vojenský hřbitov v Brazzano, Spilimbergo, St. Vito al Tagliamento, Portogruaro a San Michele Al Tagliamento. S pomocí archivního výzkumu počítáme, že většina padlých z našeho území v rámci uvedených lokací bude do centrální evidence válečných hrobů doplněna v roce 2025.

Hřbitov Cimitero di Prade v Bellunu byl rovněž přidán do naší databáze. Zde věříme, že padlé (umístěné v místním osáriu) budeme moci doplnit do naší evidence po obdržení seznamu pohřbených od italské strany. Námi navštívený rozsáhlý vojenský hřbitov ve Feltre bude vyžadovat delší archivní výzkum, neboť je zde pohřbeno přibližně tři a půl tisíce rakousko-uherských vojáků. Naše první cesta byla zakončena na malém hřbitově pod Monte Civerone, kde jsme našli pohřbené c. a k. praporu polních myslivců č. 22. Doposud bylo s pomocí archivních materiálů identifikováno (a doplněno do naší databáze) celkem čtrnáct zde spočívajících příslušníků uvedeného praporu, kteří pocházeli zejména z Prahy a jejího okolí.

Druhá cesta po severovýchodní Itálii byla vykonána, opět ve spolupráci s naším spolupracovníkem panem Sergiem Petiziolem, ve dnech 7. – 13. 10. Na jejím základě byly do Centrální evidence válečných hrobů umístěny vojenské hřbitovy v San Candido, Santo Stefano di Cadore, Chiusaforte, Pontebba, Cave del Predil, Germona del Friuli, Magnaboschi, Folgaria, Mestre, vojenské hřbitovy na úpatí Monte Masiagh a německý hřbitov ve Feltre, kam přibyli (po anšlusu Rakouska) během druhé světové války i čeští padlí z období první světové války. Na rakousko-uherském hřbitově ve Valbruně jsme zaznamenali patnáct jmen padlých z našeho území. Rakousko-uherský hřbitov v Bondo se pak pravděpodobně v budoucnu stane jednou z našich nejdůležitějších lokací v severovýchodní Itálii, neboť velká část zde pohřbených přináleží k českým plukům rakousko-uherské monarchie.

Velké vojenské hřbitovy v Levico Terme a Slaghenaufi budou vyžadovat větší archivní výzkum ve spolupráci s rakouskou stranou. V rámci druhé cesty do Itálie jsme rovněž zaznamenali desítky padlých z protektorátního „Vládního vojska“ na německém vojenském hřbitově v Costermano sul Grada. Tito budou postupně doplněni do naší evidence v průběhu roku 2025.

Situace v Libanonu (2 VH s 2 oběťmi)

Do naší evidence byl přidán hrob Karola Weinera pocházejícího ze slovenského městečka Modra. Wiener sloužil v rámci „Československého pěšího praporu 11 – Východního“. V červnu roku 1941 britský generál Archibald Wavell zahájil na Blízkém východě výjimečnou válečnou operaci s krycím názvem „Exporter“ s cílem vojensky zasáhnout jednotky vichistické Francie v oblasti Sýrie a Libanonu, a zabránit tak Němcům využití vojenských základen a letišť pod správou francouzského loutkového státu. Vítězné operace se na straně Spojenců zúčastnil i „Československý pěší prapor 11 – Východní“, který byl součástí 70. britské divize. Prapor vstoupil do akce na přelomu června a července a již 2. července utrpěl první ztrátu, kterou byl právě vojín Karol Weiner. Weiner dostal rozkaz odjet na velitelství britské 23. brigády, přičemž zemřel na následky zranění po střetu s nepřítelem.

Při obraně vyvýšeniny nazývané Brity Beehive („Včelín“) pak na následky dělostřeleckého ostřelování zemřel vojín Jiří Haas. Prapor bojoval proti vichistickému 6. pluku cizinecké legie a dostal se tak pravděpodobně i do bojů s Čechoslováky, kteří byli jeho příslušníky. Boje skončily dne 11. července 1941 ve večerních hodinách ukončením palby a posléze příměřím a odchodem vichistických jednotek. Asi jedna sedmina se však přidala k jednotkám svobodných Francouzů. Ztráty na obou stranách byly po tvrdých bojích tisícové (uvádí se asi 2,5 tisíce na straně spojenců a 3,5 tisíce na straně vichistické Francie).

S pomocí VHÚ Praha se podařilo jednoznačně identifikovat hrob Karola Weinera, který se dnes nachází v Beirut War Cemetery v Libanonu. V tomto smyslu OVVVH MO následně učinila kroky, které mají za cíl umístit jméno Karola Weinera na náhrobek, kde je prozatím veden jako neznámý československý voják.

Situace v Polsku (529 VH s 2 089 oběťmi)

V Polsku jsme se především zaměřili na realizaci válečného hrobu z druhé světové války padlým vojákům na Dukle. Nicméně mezi další projekty plánované v Polsku patří také obnova a rekonstrukce válečných hrobů z první světové války, kde jsou pochováni tisíce vojáků rakousko-uherské armády pocházející z území dnešní České republiky. V průběhu rekognoskační cesty jsme obdrželi neúplné seznamy padlých z vojenských hřbitovů v okolí města Přemyšl.

Situace v Albánii (1 VH s 1 obětí)

Před plánovanou cestou do Albánie jsme si na základě shromážděných podkladů byli vědomi, že přesná lokalizace hrobů bude obtížná a že je pouze minimální šance najít zbytky hrobových zařízení. Nicméně tisíce padlých a zemřelých vojáků si připomínku zaslouží. Jejich anabáze v Albánii nebyla pouhou epizodou, ale důležitou kapitolou válečného tažení. Češi zde zanechali výrazný otisk, což dokumentují i jejich poválečné vzpomínky.

Nejdříve jsme navštívili lokality na severu země Skadra a Leža. Ve Skadře se dochoval válečný hrob věnovaný 315 padlým vojákům rakousko-uherské monarchie. Na místě jsme zjistili, že hrob je v péči Rakouského černého kříže. Naším cílem je identifikace českých vojáků a následně se zapojit do nezbytné opravy hrobu.

V městě Leže, významném pro albánskou historii, jsme se pokusili najít místo, na kterém měl stát vojenský hřbitov a na něm 326 pohřbených rakousko-uherských vojáků, z toho část z našeho území. S největší pravděpodobností se nám místo podařilo lokalizovat, přičemž na místě jsou rozpoznatelné objekty, které svojí formou odpovídají zbytkům válečných hrobů. Z naší strany bude probíhat identifikace českých vojáků a následně projednání postupu, jak nejlépe uctít jejich památku.

V ostatních navštívených lokalitách Drač, Elbasan, Berát, Kavaja a Lušna se nezachovaly žádné válečné hroby z první světové války.

Složitá historie, kterou prošla Albánie od roku 1918, se podepsala na fyzickém stavu válečných hrobů. Vystřídaly se zde režimy, které nebraly v jakýkoliv zřetel uchování památky padlých a zemřelých vojáků. Na bývalých vojenských hřbitovech jsou tak v současnosti v lepším případě nové hřbitovy, v ostatních případech zahrady a zastavěné plochy.

Situace v Severní Makedonii (3 VH se 7 obětmi)

V Severní Makedonii jsme neevidovali žádný hrob z první světové války. Během naší pracovní cesty jsme navštívili katolický hřbitov ve Skopje, kde jsou s největší pravděpodobností umístěny ostatky našich vojáků z rakousko-uherské armády. Ty tam byly přemístěny z bývalého katolického hřbitova zničeného zemětřesením v 60. letech minulého století.

Dalším navštíveným místem byl vojenský hřbitov německého Volksbundu v makedonském Prilepu, na kterém je pochováno 40 rakousko-uherských vojáků. Čeká nás ještě přesná identifikace, ale už teď je zřejmé, že někteří pocházeli z území dnešní ČR.

Posledním navštíveným místem v Severní Makedonii byly německý a srbský vojenský hřbitov v Bitole. Domníváme se, že na některém z nich jsou pochovány ostatky téměř 400 našich vojáků, kteří zde měli zemřít v období let 1914–1915. Údaje o pohřbení budou verifikovány ve spolupráci s naší ambasadou ve Skopje.

Situace na Slovensku (1 084 VH s 3 753 oběťmi)

Pokračujeme v obnově válečných hrobů československých vojáků padlých v bojích proti Maďarům a maďarským bolševikům v letech 1918–1919, a to téměř výhradně ve spolupráci s Nadáciou M. R. Štefánika (dále jen „nadace“). Slovenští partneři na úrovni státní správy (péče o válečné hroby je v gesci Ministerstva vnitra Slovenské republiky) při obnově těchto válečných hrobů stále nevyvíjejí žádnou podstatnější iniciativu.

V červnu jsme ve spolupráci s Československou obcí legionářskou zorganizovali pietní cestu, v jejímž průběhu jsme slavnostně odhalili nejen obnovené válečné hroby v loňském roce, ale věnce jsme položili i k těm, které jsme postavili v minulých letech nebo v místech, kde jednání o obnově teprve probíhají. Celkem jsme v průběhu týdne navštívili 49 lokalit.

V 60. letech minulého století zničený pomník v Seredi jsme obnovili v roce 2021. Je věnován 29 italským legionářům padlým na Slovensku v roce 1919.

Obnovený válečný hrob slovenského vojáka ve Štrkovci u Rimavské Soboty

U rekonstruovaného válečného hrobu Josefa Bendy z Brandýsa nad Labem v Lence u Rimavské Soboty jsme vybudovali pietní místo 57 čs. vojáků, kteří padli v roce 1919 na současném maďarském území a nemají svůj vlastní hrob.

Ve Štósu u Rožňavy jsme uctili památku Ruperta Šilhavého z Blatné.

V Kameňanechu u Revúce jsme obnovili hrob Jindřicha Cáhela z Nového dvora u Opavy.

Obnovený válečný hrob Čeňka Fišera z Lysé nad Labem v Kostolanech nad Hornádem u Košíc

Obnovený válečný hrob slovenského vojáka Jozefa Pilka v Malé Lodině u Margecan

Obnovený válečný hrob slovenského vojáka Jána Hudáka v Pečovské Nové Vsi u Prešova

Obnovený válečný hrob českého vojáka Jaroslava Hrušky ve Velkém Folkmaru u Margecan

V Badíně u Zvolena jsme si připomněli oběti 35 padlých čs. vojáků u pomníku znovuobnoveného v roce 2020.

V Dekýši u Banské Štiavnice je pohřbeno sedm československých vojáků.

Ve druhé polovině roku jsme obnovili dalších osm českých válečných hrobů:

V Dolné Strehové u Lučence je pohřben Josef Kunt.

V Bušincích u Velkého Krtíše je pohřben četař Karel Pitel z Malovesky u Klatov.

V Kováčovcích u Velkého Krtíše je pohřben Antonín Sysel z Velké Bíteše.

V Kováčovicích – Petově u Velkého Krtíše je pohřben četař Václav Mach z Čížové u Písku.

Ve Vysoké u Banské Štiavnice je pohřben Alois Kšanda ze Staré Hutě u Příbrami.

Ve Velké Čalomíji u Šahů jsou pohřbeni čtyři čeští vojáci na horním hřbitově.

Další čtyři vojáci jsou pohřbeni na dolním hřbitově.

V Příbetě u Nových Zámků jsou pohřbeni dva českoslovenští vojáci.

Situace na Ukrajině (196 VH s 3 173 oběťmi)

Pokračujeme v evidování vojáků pocházejících ze současného území České republiky padlých v rakousko-uherské armádě. Jejich počet stoupl na 1 677 a tvoří více než polovinu všech evidovaných obětí. Padlých československých legionářů uvádíme 612 a z druhé světové války evidujeme 841 československých vojáků. V bojích o československé hranice padlo na Podkarpatské Rusi 43 příslušníků československé branné moci.

V červenci ministryně obrany navštívila rekonstruovaný válečný hrob 707 rakousko-uherských vojáků pocházejících z českých zemí ve Starém Martynivě u Ivano-Frankivska.

Ministryně obrany uctila také památku 238 padlých v bitvě u Zborova rekonstruovaném památníku v Kalynivce ve Zborovském okrese Ternopiľské oblasti.

Jednání k obnově českých válečných hrobů na Slovensku

V listopadu proběhla rekognoskace a jednání k obnově českých válečných hrobů v Trnavě, Nitře, Velkém Lapáši, Levicích, Bánské Štiavnici, Šahách, Lučenci, Plešivci, Medzevě, Turni nad Bodvou, Michalovcích, Spišské Nové Vsi a Ružomberku.

Jednání k obnově českých válečných hrobů na Ukrajině

V průběhu celého roku pokračovala jednání k obnově českých válečných hrobů v Boratynu, Sokolovu, Užhorodu a Toruňském průsmyku.

Kytičku položila ministryně obrany i u válečného hrobu 170 rakousko-uherských vojáků pocházejících většinou ze 75. pěšího pluku z Jindřichova Hradce, kteří padli v Cebrivu u Ternopilu v letech 1915–1916.

Ministryně obrany se osobně zúčastnila jednání o rekonstrukci českého válečného hrobu v Černivcích na západní Ukrajině.

Jednání k obnově českých válečných hrobů v Tádžikistánu (2 VH se 119 oběťmi)

Delegace vedená místopředsedou Poslanecké sněmovny navázala na naše předchozí pietní cesty do střední Asie po stopách válečných zajatců z první světové války pocházejících z území dnešní České republiky. V současnosti v Tádžikistánu evidujeme 119 našich zemřelých ve dvou hlavních lokalitách – Chudžand a Mehrobod (dříve Proletarsk). Víme však, že na území dnešního Tádžikistánu se nacházejí další lokality s válečnými hroby rakousko-uherských vojáků z první světové války, například Murghab. Stávající místa válečných hrobů i ta předpokládaná budou předmětem dalšího jednání.

Jednání v Tádžikistánu

Tádžikistán – Chudžand

Jednání v Polsku

V Polsku patří mezi naše prvořadě priority realizace válečného hrobu ve městě Dukla. Dokončili jsme identifikaci československých vojáků, kteří padli a zemřeli na polském území v rámci Karpatsko dukelské operace v roce 1944. Konečné číslo je 618 vojáků, kteří budou připomenuti na plánovaném válečném hrobu přímo v polské Dukle. Architektonický návrh byl po jednání schválen polským Instytutem Pamięi Narodowej a také městským zastupitelstvem města Dukla. S polskou stranou pokračuje spolupráce na projektové dokumentaci k válečnému hrobu, která bude předložena ke schválení okresnímu městu v Krosně. Dokončení válečného hrobu předpokládáme na podzim roku 2025 nebo v první polovině roku 2026.

Mimoto s Instytutem Pamięi Narodowej spolupracujeme ve věci exhumace příslušníků československých ozbrojených sil zavražděných henleinovci v září 1938 a pochovaných v dnešních Glubszycích a naopak exhumaci vojáků polské Zemské armády, kteří jsou pochováni na městském hřbitově v České Lípě.

Jednání v Srbsku

V Bělehradě proběhlo jednání, kterého se za srbskou stranu zúčastnili zástupci Ministerstva obrany a Ministerstva práce a sociálních věcí. Ministerstvo práce a sociálních věcí, při jednání zastupované státním tajemníkem, je zodpovědné za péči o válečné hroby v Srbské republice. Tématem bylo naplňování mezivládní dohody k péči o válečné hroby z roku 2016. Obě strany se shodly na zintenzivnění spolupráce, a to především v oblasti identifikace válečných hrobů a vzájemné výměny informací. Základem pro naplnění tohoto cíle je vytvoření společné komise pro válečné hroby v co nejbližší době, což předpokládá mezivládní dohoda. Ta bude řešit otázky spjaté s českými hroby v Srbsku a srbskými hroby na území České republiky.

Následně česká delegace navštívila vojenský hřbitov v Bělehradě, na kterém je pochováno přes 700 rakousko-uherských vojáků padlých a zemřelých v období let 1914–1915. V současné době na základě archivních dokumentů sestavujeme seznam vojáků pocházejících z území dnešní České republiky, kteří by měli být na hřbitově pochováni. Hřbitov by si jistě zasloužil rekonstrukci. Nabízí se spolupráce nejen se srbskou stranou, ale také s rakouskými a maďarskými partnery.

V rámci pracovní cesty jsme dále pokračovali do vybraných částí Srbska, konkrétně lokalit ve městech Kragujevac, Zaječar a Niš. Podle archivních dokumentů z období po první světové válce byl v Kragujevci vojenský hřbitov, na kterém spočívaly ostatky 275 padlých vojáků Rakouska-Uherska pocházejících z území dnešní České republiky. Vojenský hřbitov, založený v druhé polovině 19. století, se nachází v dnešním parku Šumarice v blízkosti města. V zachovalé části historického vojenského hřbitova se nachází hromadný hrob, do kterého byly přemístěny veškeré ostatky padlých z první světové války. Hrob je označen tabulí se jmény padlých příslušníků srbské armády. Vzhledem k tomu, že známe jména našich padlých, kteří jsou zde pohřbeni, chtěli bychom do budoucna vybudovat na tomto místě pomník na jejich připomínku.

Jednání v Německu

Jak jsme avizovali v předchozí výroční zprávě, vedeme jednání s německou, respektive bavorskou stranou ohledně pohřbení ostatků členů paravýsadků Iridium a Bronze, kteří zemřeli ve dvou letadlech RAF sestřelených u Mnichova v březnu 1943. Správa hřbitova Am Perlacher Forst provedla sondy na pohřebišti v létě 2024 a následně byly ostatky všech šesti paravýsadkářů exhumovány. Nyní jsou ostatky uschovány v exhumačních rakvích k tomu určených prostorech na hřbitově v Am Perlacher Forst. Ministerstvo obrany stále pracuje s oběma variantami pohřbení, tedy v České republice, nebo na vojenském hřbitově CWGC v Durnbachu.

Jednání v Turkmenistánu

V Turkmenistánu jsme pokračovali v našem projektu obnovy a rekonstrukce válečných hrobů zajatců rakousko-uherské armády z první světové války, kteří pocházeli z území dnešní České republiky. Na základě archivních dokumentů jsme vytipovali několik lokalit, kde se v minulosti nacházely zajatecké tábory a kde po stovkách umírali a byli pohřbíváni naši předci. Mezi největší patřily tábory v Ašchabadu, Krasnodaru (Turkmenbasy) a Merv.

Vlastní jednání proběhlo v budově Ministerstva zahraničních vztahů v Ašchabadu, jednání se mimo zástupců odboru pro válečné veterány a válečné hroby a Vojenského historického ústavu zúčastnil také velvyslanec ČR v Uzbekistánu. Turkmenské straně jsme představili náš projekt, následující kroky budou předmětem dalšího jednání. Domluvili jsme se na spolupráci ve věci padlých Turkmenů v řadách Rudé armády při osvobození českých zemí v roce 1945.

Měli jsme možnost navštívit městský hřbitov v Ašchabadu. Hřbitov, kde by mohly být ostatky zajatců z první světové války, je v neutešeném stavu. Přesto se na něm zachovaly ruské hroby z konce 19. století. Problémem je, že se na něm v průběhu 20. století značně přepohřbívalo, a to i v důsledku ničivého zemětřesení v roce 1948.

Jednání s delegací Černého kříže ve Vídni

Ve dnech 22. – 23. 2. 2024 se zástupci odboru pro válečné veterány a válečné hroby MO ČR v doprovodu vojenského přidělence v Rakousku a Mgr. Tomáše Kykala z Vojenského historického ústavu vydali do Vídně na jednání s představiteli spolku Österreichische Schwarze Kreuz (dále jen Černý kříž). Jednání proběhlo v pátek 23. 2. na velvyslanectví České republiky a účastnil se ho i pan velvyslanec PhDr. Jiří Šitler. Černý kříž reprezentovali viceprezident pan Friedrich Ehn, spolkový vedoucí pro Dolní Rakousy Dr. Reinhard Wildling a Ing. Otto Jaus.

Rozhovory se nesly v přátelském duchu v krásném prostředí naší ambasády, v jejich rámci jsme rakouským kolegům prezentovali naši činnost a informovali je o vzniku oddělení pro válečné hroby a pietní místa. Hlavním tématem byla vzhledem k naší společné minulosti péče o válečné hroby vojáků původem z našeho území, kteří padli v první světové válce. Černý kříž se dlouhodobě zaměřuje na opravy a údržbu vojenských hřbitovů z první světové války nejen na území Rakouska, ale také například v Itálii a na Balkáně. A právě na tyto lokality se chceme v letošním roce zaměřit i my, plánujeme je navštívit a doplnit naši Centrální evidenci válečných hrobů. Nabídli jsme možnost společného postupu při rekonstrukci vojenských hřbitovů nejdříve na území Itálie a posléze i v dalších státech. Nyní je na straně Černého kříže, aby jeho zástupci naši nabídku posoudili, a uvidíme, jak se naše spolupráce bude vyvíjet. Celkově hodnotíme jednání jako velice přínosné a pozitivní.

I díky viditelné snaze rakouských kolegů sdílet s námi informace, kterou deklarovali předáním seznamu všech vojáků rakousko-uherské armády původem z českých zemí pohřbených na vídeňském Centrálním hřbitově.

Samozřejmě jsme nemohli vynechat návštěvu Centrálního hřbitova a jeho vojenské části. Výše zmíněný seznam obsahuje přes 4 000 jmen a opravdu při obhlídce místa jsme našli skoro na každém náhrobním kameni aspoň jedno česky znějící jméno (vojáci zde byli pohřbíváni většinou po čtyřech). V současné době máme na tomto pohřebišti v naší evidenci pouze dva padlé, což jen dokazuje, jak moc práce před námi ještě stojí i v zemích nám tak blízkých, jako je Rakousko. Na závěr návštěvy hřbitova jsme u ústředního pomníku vojenského pohřebiště položili věnec a vzdali čest památce našich padlých.

Odhalení památníků v Itálii 18. – 24. září 2024

Ve dnech 18. – 24. 9. 2024 proběhla ve spolupráci s ČsOL pouť do Itálie, při níž jsme zároveň odhalili nové památníky. Po celonoční cestě jsme ve čtvrtek 19. 9. 2024 v Solbiate Olona uctili nejprve památku československých domobranců. Na hřbitově vedle pamětní desky a kříže zůstávají i náhrobky Eduarda Kvasničky a Josefa Markla. V samotném městě pak byla památka čs. domobranců a legionářů uctěna i u pomníku odhaleného v roce 2017. U obou pietních aktů byli přítomni i zástupci města.

Den jsme pak zakončili v Miláně na vojenském hřbitově Commonwealthu, kde jsme spolu s naším generálním konzulem v Itálii panem Ivanem Počuchem vzpomněli československé parašutisty výsadku SILICA-North, Rudolfa Hrubce a Bohuslava Nocara, kteří zahynuli při havárii letounu Halifax.

V pátek 20. 9. jsme dorazili do malebného podhorského Lestans. Uvítala nás zde delegace představitelů města a místních spolků a setkali jsme se mj. i se členy historického c. k. řadového pěšího pluku č. 18. Pan doktor Lukáš Dulíček pronesl přednášku na téma bojů o Lestans v roce 1917.

V sobotu 21. 9. jsme odhalili na místním hřbitově nový pomník právě příslušníkům hradeckého pluku č. 18, kteří zahynuli v bitvě o město v listopadu 1917. Pomníku si ceníme o to více, že je výsledkem práce místních představitelů a spolků a nebyl financován z prostředků MO. Valnou část nutného archivního výzkumu pak má na svědomí náš ctěný spolupracovník v Itálii pan Sergio Petiziol, kterému pak byla za veškerou jeho činnost zcela zaslouženě předána pamětní plaketa za péči o válečné hroby v zahraničí. Této milé povinnosti se ujal zástupce ředitele odboru pro válečné veterány a válečné hroby pan doktor Pavel Kugler.

Dále následoval krátký pietní akt k uctění padlých u budovy místní školy. Po něm jsme absolvovali slavnostní oběd a srdečně se rozloučili se zástupci města a místních spolků a znovu jim poděkovali za činnost, která vedla až k odhalení krásného pomníku příslušníkům hradeckého pěšího pluku.

V pondělí 23. 9. následoval další středobod naší cesty, odhalení nového památníku čs. legionářů v Terstu, kteří zahynuli během plavby z Ruska do své vlasti. Tento byl symbolicky zřízen na hrobce paní Emílie Hromádkové, která se spolu se svým manželem Vilémem zasadila o čs. legie v Rusku, přičemž tyto podporovali materiálně i jinak. Paní Hromádková zemřela podobně jako mnozí legionáři, o které se cestou z Ruska starala, na tyfus, kterým se nakazila během lodní přepravy. Vedle zástupce starosty Terstu pana De Blassia nás na místě čekala i naše paní konzulka Ivana Zandona, slovenský konzul pan Luca Farina a konzulové Kazachstánu pan Luca Bellinello a Brazílie paní Judith Moura de Oliveira. Našemu honorárnímu konzulovi v Udine panu doktoru Petiziolovi pak za supervizi projektu předal pan doktor Kugler pamětní plaketu odboru.

Den jsme pak zakončili vzpomínkou na rakousko-uherské vojáky z českých zemí padlé v listopadu 1917, kteří jsou pohřbeni na hřbitově v Palazzolo dello Stella. Pietního aktu se zúčastnil i starosta obce, který si na nás vyhradil svůj cenný čas.

Neděle byla vyhrazena Arcu a uctění památky československých legionářů, zejména těch, kteří zahynuli v bojích na Doss Altu. Při této příležitosti se k nám vedle generálního konzula pana Ivana Počucha přidal i náš velvyslanec v Itálii Jan Kohout. Po mši v kostele Nanebevzetí Panny Marie následovala ceremonie u sochy sv. Václava (městu byla socha darována v roce 2018) a posléze u památníku zajatých legionářů, kteří byli popraveni následující den po boji na Doss Altu 22. 9. 1918.

Poslední den nás čekala zejména velmi dlouhá cesta zpět domů. Ráno jsme však stihli i dvě zastávky u pomníků (italským a rakousko-uherským padlým) ve Foglianu, kde se s námi krátce setkala i paní starostka obce.

Ocenění za péči o válečné hroby

K ocenění přínosu v oblasti péče o válečné hroby uděluje Ministerstvo obrany pamětní plaketu Péče o válečné hroby. V roce 2024 byla udělena 11 osobám (z toho pěti cizincům), dvěma slezským městům v Česku, jedné slezské obci v Polsku a slovenskému občanskému sdružení.

Předání plakety Péče o válečné hroby Imrichu Vetrákovi

Ministerstvo finančně podporuje péči o válečné hroby prostřednictvím dotačního programu Zachování a obnova historických hodnot I, vyhlášeného na roky 2020–2029 v celkovém objemu 170 milionů Kč. Z toho plánujeme využít 120 milionů Kč na péči o válečné hroby v České republice a 50 milionů na finanční dary na péči o české válečné hroby v zahraničí.

Finanční prostředky na zabezpečení péče o válečné hroby v České republice ministerstvo poskytuje prostřednictvím účelových dotací oprávněným žadatelům podle zákona. Na poskytnutí dotace není právní nárok.

Program jsme nastavili tak, abychom trvale uspokojili minimálně 60 % podaných žádostí.

Žádosti o poskytnutí dotace na péči o válečné hroby posuzujeme a následně bodově hodnotíme ve dvou krocích:

1. bodové hodnocení žádostí dle stanovených kritérií;
2. bodové hodnocení vybraných žádostí členy komise pro válečné hroby prostřednictvím preferenčních bodů.

Žádosti bodově ohodnotíme podle stanovených priorit. Největší bodové ohodnocení získá žádost, která nejvíce vyhovuje zásadám:

- a) Péče především o již existující válečné hroby, které jsou v důsledku jejich stáří a působení povětrnostních podmínek ve špatném stavu a jež upřednostňujeme před ostatními cíli.
- b) Péče o válečné hroby, které dokumentují činnost (účast) osob, které zahynuly v konkrétní odbojové akci nebo vojenské operaci v době druhé světové války a jež upřednostňujeme před ostatními válečnými hroby.
- c) Péče o válečné hroby s ostatky osob, které zahynuly v důsledku aktivní účasti ve vojenské operaci nebo v důsledku válečného zajetí, anebo s ostatky osob, které zahynuly v důsledku účasti v odboji nebo vojenské operaci v době války a jež upřednostňujeme před pietními místy, které jsou především symboly, připomínající válečné události a tyto oběti.
- d) Efektivního využití dostupných finančních prostředků – smyslem je přidělení dotací na péči o co největší počet válečných hrobů a vést oprávněné žadatele.
- e) Podpory menších obcí (55 % všech obcí má méně než 500 obyvatel), pro které je složitější nalézt ve svém rozpočtu dostatek finančních prostředků na péči o válečný hrob a podporu vlastníků válečných hrobů před městy (4 % všech obcí má více než 5 000 obyvatel), která hospodaří s větším obecním rozpočtem.
- f) Trvalého informování veřejnosti o finančním podílu ministerstva na péči o konkrétní válečný hrob.
- g) Jednou z priorit je, aby se válečné hroby nacházely (pokud je to možné) na veřejných prostranstvích, která jsou občany běžně navštěvována i mimo konání oficiálních pietních aktů.

Žádost může získat maximálně 300 bodů.

Do bodového hodnocení dále vstupují členové Meziresortní koordinační komise pro válečné hroby, kdy každý člen komise má k dispozici 50 preferenčních bodů, které může dle svého uvážení rozdělit mezi maximálně tři žádosti, a to v hodnotách: jedna žádost 25 bodů, jedna žádost 15 bodů a jedna žádost 10 bodů.

Na základě V. výzvy k podání žádosti o dotace na zabezpečení péče o válečné hroby jsme obdrželi prostřednictvím webové aplikace informačního systému RISPF 121 žádostí v celkovém objemu 39 371 689,00 Kč. Z toho jedna žádost nesplňovala definiční znaky válečného hrobu dle zákona, tři žádosti jsme vyřadili z formálních důvodů, osm žádostí nebylo podáno písemně a tři žádosti byly staženy žadatelem.

Do výběrového řízení pro poskytnutí dotací na péči o válečné hroby jsme zařadili 106 žádostí v celkovém objemu 36 010 683,00 Kč.

Ve státním rozpočtu kapitoly MO byly na rok 2024 vyčleněny na poskytnutí účelových dotací finanční prostředky ve výši 15 milionů Kč. Prostředky z nespotřebovaných nárokových výdajů a prostředky agregace zdrojů byly v celkové výši 918 410,84 Kč.

V návaznosti na vyhodnocení žádostí, počtu dosažených bodů a finančních prostředků vyčleněných k poskytnutí dotací na péči o válečné hroby jsme vypracovali návrh pořadí na poskytnutí dotací. O účelových dotacích na rok 2024 následně jednala Meziresortní koordinační komise pro válečné hroby dne 14. 6. 2023 a stanovila návrh pořadí žádostí, ve kterém budou žadatelé až do vyčerpání finančních zdrojů uspokojeni.

Návrh komise jsme posléze předložili ke schválení řediteli odboru pro válečné veterány a válečné hroby, který rozhodl v roce 2024 o poskytnutí 82 dotací na péči o válečné hroby v celkovém objemu 15 616 618,00 Kč. Skutečné čerpání přidělených finančních prostředků žadatelé o dotace uvádíme v tabulce.

Přehled poskytnutých a skutečně čerpaných finančních prostředků přidělených žadatelům v roce 2024

– víceleté akce

P. č.	Příjemce dotace	Název akce	Parametry ks		Poskytnutá dotace	Skutečné čerpání	Vratka	Poznámka
			VH	PM				
1	Obec Lovečkovice	Lovečkovice – oprava pomníku obětem první světové války	0	1	160 000,00	0,00	160 000,00	Příjemce dotace odstoupil od dotace
2	Obec Orlík nad Vltavou	Orlík nad Vltavou – oprava památníku obětem první světové války	0	1	273 538,00	0,00	273 538,00	Prodloužení realizace akce do roku 2025

Přehled poskytnutých a skutečně čerpaných finančních prostředků přidělených žadatelům v roce 2024

P. č.	Příjemce dotace	Název akce	Parametry ks		Poskytnutá dotace	Skutečné čerpání	Vratka	Poznámka
			VH	PM				
1	Obec Olbramovice	Olbramovice – oprava válečného hrobu obětí druhé světové války	1	0	93 218,00	72 995,00	20 223,00	Snížení ceny výběrovým řízením
2	Obec Sedloňov	Sedloňov – oprava válečného hrobu obětí druhé světové války	1	0	65 741,00	65 741,00	0,00	
3	Městys Vojnův Městec	Vojnův Městec – oprava válečného hrobu obětí první světové války a pomníků obětem světových válek	1	3	133 302,00	133 302,00	0,00	
4	Město Miroslav	Miroslav – oprava válečného hrobu obětí druhé světové války	1	0	96 874,00	81 079,00	15 795,00	Snížení ceny – dodavatel není plátce DPH
5	Obec Hrádek	Hrádek – oprava pomníků obětem prusko-rakouské války r. 1866 – I. etapa	4	0	132 712,00	124 762,00	7 950,00	Sníženy ceny poklesem cen některých materiálů
6	Obec Horní Újezd	Horní Újezd – rekonstrukce pomníků obětem první světové války	0	2	157 280,00	157 280,00	0,00	
7	Město Havlíčkův Brod	Havlíčkův Brod – oprava válečných hrobů obětem druhé světové války	3	0	75 116,00	75 116,00	0,00	
8	Obec Dobšice	Dobšice – oprava pomníku obětem světových válek	0	1	58 604,00	58 604,00	0,00	
9	Městys Klenčí pod Čerchovem	Klenčí pod Čerchovem – rekonstrukce válečného hrobu obětí druhé světové války	1	0	100 212,00	100 212,00	0,00	
10	Městys Žernov	Žernov – oprava pomníku obětem první světové války	0	1	60 800,00	60 800,00	0,00	
11	Obec Zvotoky	Zvotoky – oprava pomníku obětem první světové války	0	1	68 800,00	67 616,00	1 184,00	Snížení ceny výběrem dodavatele
12	Obec Nevolice	Nevolice – oprava pomníku obětem první světové války	0	1	84 504,00	84 504,00	0,00	

P. č.	Příjemce dotace	Název akce	Parametry ks		Poskytnutá dotace	Skutečné čerpání	Vratka	Poznámka
			VH	PM				
13	Obec Hornice	Hornice – výstavba památníku obětem druhé světové války	0	1	51 788,00	51 788,00	0,00	
14	Obec Mžany	Mžany – oprava pomníku obětem světových válek	0	1	145 880,00	145 880,00	0,00	
15	Obec Němčice	Němčice – renovace pomníku obětem světových válek	0	1	172 116,00	172 116,00	0,00	
16	Obec Pustá Kamenice	Pustá Kamenice – oprava pomníku obětem druhé světové války	0	1	109 940,00	109 940,00	0,00	
17	Město Bojkovice	Bojkovice – oprava pomníků obětem světových válek	0	3	278 910,00	233 621,06	45 288,94	Snížení ceny realizací veřejné zakázky
18	Obec Klatovec	Klatovec – oprava památníku obětem první světové války	0	1	52 400,00	52 400,00	0,00	
19	Obec Hranice	Hranice – oprava pomníku obětem první světové války	0	1	67 789,00	67 789,00	0,00	
20	Město Chlumec	Chlumec – obnova pomníku obětem první světové války a oprava válečného hrobu obětí druhé světové války	1	1	283 480,00	283 480,00	0,00	
21	Obec Ovčáry	Ovčáry – oprava pomníku obětem první světové války	0	1	78 400,00	78 400,00	0,00	
22	Obec Dolní Řasnice	Dolní Řasnice – obnova pomníku obětem první světové války – II. etapa	0	1	81 764,00	81 764,00	0,00	
23	Obec Chotýšany	Chotýšany – rekonstrukce památníku obětem první světové války	0	1	100 000,00	100 000,00	0,00	
24	Královéhradecký kraj	Královéhradecký kraj – oprava pomníku obětem prusko-rakouské války r. 1866	0	1	100 000,00	100 000,00	0,00	
25	Obec Kouty	Kouty – oprava pomníku obětem světových válek	0	1	77 699,00	77 699,00	0,00	
26	Obec Oplocany	Oplocany – renovace pomníku obětem první světové války	0	1	126 880,00	100 280,00	26 600,00	Snížení ceny průzkumem trhu
27	Obec Sedlejev	Sedlejev – renovace pomníku obětem první světové války	0	1	178 426,00	178 294,92	131,08	Snížení ceny výběrovým řízením
28	Městys Měcholupy	Měcholupy – oprava pomníku obětem druhé světové války	0	1	250 431,00	0,00	250 431,00	Prodloužení realizace akce do roku 2025
29	Obec Veverské Knínice	Veverské Knínice – renovace pomníku obětem světových válek	0	1	296 067,00	296 067,00	0,00	
30	Obec Mladotice	Mladotice – oprava pomníků obětem světových válek	0	2	378 064,00	378 064,00	0,00	
31	Obec Polepy	Polepy – oprava pomníku obětem první světové války	0	1	56 000,00	56 000,00	0,00	

P. č.	Příjemce dotace	Název akce	Parametry ks		Poskytnutá dotace	Skutečné čerpání	Vratka	Poznámka
			VH	PM				
32	Obec Kadov	Kadov – oprava pomníku obětem světových válek	0	1	345 680,00	345 680,00	0,00	
33	Obec Libouchec	Libouchec – oprava válečných hrobů obětí světových válek	2	0	62 339,00	0,00	62 339,00	Vyřazení akce z projektu
34	Obec Chromeč	Chromeč – oprava pomníku obětem první světové války	0	1	85 377,00	85 377,00	0,00	
35	Římskokatolická farnost Nechanice	Nechanice – oprava válečného hrobu obětí prusko-rakouské války r. 1866	1	0	106 480,00	98 861,00	7 619,00	Snížení ceny poklesem cen některých materiálů
36	Město Boží Dar	Boží Dar – oprava válečného hrobu obětí druhé světové války a pomníku obětem první světové války	1	1	568 028,00	568 028,00	0,00	
37	Město Kožlany	Kožlany – oprava památníku obětem první světové války	0	1	50 489,00	50 489,00	0,00	
38	Městys Čechtice	Čechtice – oprava pomníku obětem první světové války	0	1	99 054,00	99 054,00	0,00	
39	Obec Proseč pod Ještědem	Proseč pod Ještědem – oprava památníku obětem první světové války	0	1	111 676,00	111 676,00	0,00	
40	Obec Starý Mateřov	Starý Mateřov – oprava pomníku obětem světových válek	0	1	318 651,00	290 123,00	28 528,00	Snížení ceny výběrem dodavatele
41	Město Strakonice	Strakonice – oprava pomníku obětem první světové války	0	1	360 000,00	360 000,00	0,00	
42	Město Česká Skalice	Česká Skalice – oprava válečných hrobů a pomníků obětem prusko-rakouské války r. 1866 – II. etapa	13	5	639 944,00	567 513,00	72 431,00	Výběr dodavatele s nižší nabídkovou cenou
43	Obec Suchomasty	Suchomasty – oprava pomníku obětem světových válek	0	1	207 405,00	207 405,00	0,00	
44	Obec Velká Jesenice	Veliká Jesenice – oprava pomníku obětem první světové války	0	1	60 000,00	60 000,00	0,00	
45	Obec Přepychy	Přepychy – oprava památníku obětem první světové války	0	1	116 160,00	93 240,00	22 920,00	Snížení ceny výběrovým řízením
46	Obec Mankovice	Mankovice – oprava pomníku obětem světových válek	0	1	180 000,00	180 000,00	0,00	
47	Obec Žďár	Žďár – oprava válečného hrobu oběti prusko-rakouské války r. 1866	1	0	201 731,00	201 731,00	0,00	
48	Obec Třebušín	Třebušín – restaurování válečného hrobu oběti první světové války	1	0	494 832,00	464 466,00	30 366,00	Nižší cena na základě výběrového řízení
49	Obec Jindřichov	Jindřichov – oprava památníku obětem první světové války	0	1	50 452,00	50 452,00	0,00	

P. č.	Příjemce dotace	Název akce	Parametry ks		Poskytnutá dotace	Skutečné čerpání	Vratka	Poznámka
			VH	PM				
50	Město Krásná Lípa	Krásná Lípa – oprava památníku obětem první světové války	0	1	52 800,00	0,00	52 800,00	Prodloužení realizace akce do roku 2025
51	Město Teplá	Teplá – oprava pomníku obětem druhé světové války – Mrázov	0	1	53 912,00	53 912,00	0,00	
52	Město Teplá	Teplá – oprava pomníku obětem první světové války – Kladruby u Beranova	0	1	65 136,00	65 136,00	0,00	
53	Obec Dasnice	Dasnice – oprava pomníku obětem světových válek	0	1	148 588,00	148 588,00	0,00	
54	Obec Petrovice	Petrovice – oprava pomníku padlým v první světové válce	0	1	152 720,00	152 720,00	0,00	
55	Obec Kostelní Hlavno	Kostelní Hlavno – oprava památníku obětem první světové války	0	1	208 120,00	208 120,00	0,00	
56	Obec Běleč	Běleč – oprava pomníku obětem světových válek	0	1	229 624,00	226 893,00	2 731,00	Snížení ceny výběrovým řízením
57	Obec Slunečná	Slunečná – rekonstrukce válečného hrobu obětí první světové války	1	0	268 200,00	268 200,00	0,00	
58	Obec Koválovice-Osíčany	Koválovice-Osíčany – oprava pomníku obětem první světové války	0	1	276 562,00	272 811,00	3 751,00	Snížení ceny výběrem dodavatele
59	Obec Šebířov	Šebířov – oprava pomníku obětem první světové války	0	1	291 796,00	150 760,36	141 035,64	Výběr dodavatele s nižší nabídkou
60	Obec Dolní Dvůr	Dolní Dvůr – oprava památníku obětem světových válek	0	1	360 000,00	333 700,00	26 300,00	Snížení ceny výběrovým řízením
61	Obec Rosice	Rosice – oprava válečného hrobu obětí napoleonské války	1	0	119 956,00	119 956,00	0,00	
62	Obec Klíneč	Klíneč – renovace pomníku obětem světových válek	0	1	180 000,00	180 000,00	0,00	
63	Obec Pustějov	Pustějov – rekonstrukce památníku obětem první světové války	0	1	180 000,00	180 000,00	0,00	
64	Obec Petrovice	Petrovice – oprava pomníku obětem první světové války	0	1	202 400,00	202 400,00	0,00	
65	Obec Dolní Přím	Dolní Přím – oprava pomníků obětem prusko-rakouské války r. 1866	0	2	206 764,00	150 499,00	56 265,00	Snížení ceny výběrem dodavatele
66	Obec Dolní Bečva	Dolní Bečva – renovace pomníku obětem druhé světové války	0	1	279 188,00	279 188,00	0,00	
67	Město Čáslav	Čáslav – oprava osáří obětí první světové války	1	0	194 500,00	193 930,00	570,00	Přesun položky do II. etapy – souhlas MO
68	Město Šluknov	Šluknov – oprava památníku obětem první světové války	0	1	94 067,00	94 067,00	0,00	

P. č.	Příjemce dotace	Název akce	Parametry ks		Poskytnutá dotace	Skutečné čerpání	Vratka	Poznámka
			VH	PM				
69	Město Krásná Hora nad Vltavou	Krásná Hora nad Vltavou – oprava pomníku obětem první světové války	0	1	178 886,00	140 078,00	38 808,00	Snížení ceny výběrovým řízením
70	Městys Běhařovice	Běhařovice – oprava pomníku obětem první světové války	0	1	327 014,00	327 014,00	0,00	
71	Obec Rejchartice	Rejchartice – oprava památníku obětem první světové války	0	1	340 736,00	340 736,00	0,00	
72	Město Tovačov	Tovačov – oprava válečných hrobů obětí prusko-rakouské války r. 1866 – I. etapa	2	0	562 311,00	535 788,00	26 523,00	Snížení ceny výběrovým řízením
73	Obec Opařany	Opařany – oprava pomníku obětem světových válek	0	1	281 136,00	281 136,00	0,00	
74	Obec Mířkovice	Mířkovice – oprava památníku obětem první světové války	0	1	123 142,00	123 142,00	0,00	
75	Obec Telnice	Telnice – obnova pomníku obětem první světové války	0	1	182 312,00	179 582,00	2 730,00	Snížení ceny výběrovým řízením
76	Obec Albrechtice nad Vltavou	Albrechtice nad Vltavou – renovace pomníku obětem první světové války	0	1	272 903,00	272 903,00	0,00	
77	Městys Olbramkostel	Olbramkostel – oprava památníku obětem první světové války	0	1	300 080,00	300 080,00	0,00	
78	Městys Kounice	Kounice – renovace památníku obětem první světové války	0	1	277 184,00	277 184,00	0,00	
79	Obec Velká Skrovnice	Velká Skrovnice – restaurování pomníku obětem světových válek	0	1	377 520,00	298 870,00	78 650,00	Kovářské úpravy plotu vyžadovaly méně práce
80	Město Budyně nad Ohří	Budyně nad Ohří – oprava pomníku obětem první světové války	0	1	180 000,00	180 000,00	0,00	
81	Obec Jenišovice	Jenišovice – oprava pomníku obětem první světové války	0	1	184 181,00	184 181,00	0,00	
82	Obec Jarošov	Jarošov – oprava památníku obětem první světové války	0	1	393 385,00	392 864,60	520,40	Snížení ceny výběrovým řízením
					15 616 618,00	14 594 127,94	1 022 490,06	

Na základě žádosti náčelníka ekonomického oddělení 21. základny taktického letectva Čáslav byla na rok 2024 schválena výstavba pomníku padlým příslušníkům letectva z druhé světové války. Realizace akce je v souladu s bodem 6 programu 107290 Zachování a obnova historických hodnot I, který umožňuje financování péče o válečné hroby v rámci Ministerstva obrany. Realizace akce byla prodloužena do roku 2025 z důvodu nepřipravenosti projektu ze strany žadatele. Akce bude uskutečněna prostřednictvím Agentury hospodaření s nemovitým majetkem. Předpokládané náklady na výstavbu pomníku jsou 200 000,00 Kč, prostředky jsou alokovány v agregaci programu.

Nerozdělené prostředky programu 107290 Zachování a obnova historických hodnot I v roce 2024 byly ve výši 101 792,84 Kč.

Peněžní dary do zahraničí na péči o české válečné hroby

Ve státním rozpočtu kapitoly MO byly na rok 2024 vyčleněny na poskytnutí peněžních darů do zahraničí na péči o české válečné hroby finanční prostředky ve výši 5 milionu Kč. Prostředky z nespotřebovaných nárokových výdajů byly ve výši 2,6 milionu Kč.

Přehled poskytnutých peněžních darů do zahraničí na péči o české válečné hroby roce 2024

P. č.	Stát	Účel peněžního daru	Schváleno	Skutečnost
1	Ukrajina	Rekonstrukce a výstavba VH a pietních míst	4 500 000,00	4 499 999,94
2	Vietnam	Výstavba pietního místa československým občanům padlým v řadách Francouzské cizinecké legie	500 000,00	500 000,00
3	Itálie	Rekonstrukce VH rakousko-uherských vojáků padlých v první světové válce	1 000 000,00	999 999,91
4	Polsko	Výstavba pietního místa československým vojákům z druhé světové války ve městě Dukla	1 000 000,00	999 999,98
5	Velká Británie	Vybudování pietního místa českého letce v RAF u jezera Loch Doon	600 000,00	599 999,86
			7 600 000,00	7 599 999,69

Na základě usnesení vlády č. 868 ze dne 27. 11. 2024 bylo poskytnuto pět peněžních darů v celkové výši 7,6 milionu Kč.

- Dva peněžní dary byly poskytnuty ve výši 5 milionů Kč.
- Na základě výše uvedeného usnesení bylo odsouhlaseno vládou ČR poskytnutí peněžních darů do zahraničí na péči o válečné hroby, které vláda již schválila svým usnesením z 26. dubna 2023 č. 284, avšak nakonec nebyly poskytnuty z důvodu nepřipravenosti projektů. Jednalo se o tři peněžní dary do zahraničí ve výši 2,6 milionu Kč.

V roce 2024 se nám podařilo stabilizovat personální situaci na oddělení, a to jak postupným obsazením všech tabulkových míst, tak zapojením zaměstnanců formou vedlejších úvazků. V předchozím období jsme si stanovili priority – vytvoření Koncepce péče o válečné hroby a pietní místa 2025–2029, zahájení systematické digitalizace fondu Evidence válečných hrobů, zapojení do European War Heritage Working Group, postupné navyšování finančních prostředků na podporu péče o válečné hroby v ČR a zahraničí, aktivní práce s širokou veřejností prostřednictvím sociálních sítí a osvětové činnosti a zahájení modernizace Veřejného portálu Centrální evidence pro válečné hroby. Vytčené cíle se nám daří plnit.

V příštím roce se dokončí systematická digitalizace pro naši práci klíčového fondu Evidence válečných hrobů. Zároveň probíhá jeho zpracování pro další využití. Na základě informací z tohoto fondu se nám podařilo identifikovat stovky nových válečných hrobů z první světové války. Poznatky budeme dále předávat jednotlivým spolupracovníkům z krajů a obcí s rozšířenou působností za účelem přesnější evidence.

Na podzim roku 2025 plánujeme v Praze uskutečnit zasedání European War Heritage Working Group. V rámci zasedání by měla být podepsána Charta, která bude do budoucna mimo jiné definovat cíle skupiny a vzájemnou spolupráci. V souvislosti s naší aktivní činností s identifikací válečných hrobů na Balkáně a obnovenými jednáními se srbskou stranou chceme zorganizovat v Praze společné zasedání česko-srbské komise pro válečné hroby, jejíž vznik předpokládala již mezivládní dohoda z roku 2016. Právě naplňování mezivládních dohod v péči o válečné hroby je zásadní pro smysluplnou spolupráci.

V zahraničí budeme pokračovat v našich projektech zaměřených na válečné hroby z první světové války a období krátce po ní. Na Slovensku se jedná o dlouhodobý projekt, který se vztahuje k bojům s Maďarskem o hranice v letech 1918–1919. V roce 2025 bychom měli pokročit s realizací nových válečných hrobů v Michalovcích, Spišské Nové Vsi, Levicích a Ružomberoku. Na Ukrajině máme rozpracovány lokality v Užhorodě, Toruňském průsmyku a Boratynu. Ve střední Asii bychom měli dokončit rekonstrukci válečného hrobu v kazašském Fort Ševčenko. Kromě rekognoskační cesty po válečných hrobech v severní části Kazachstánu připravujeme v Astaně mezinárodní konferenci ve věci společných vojenských historických tradic a vztahů. S kazašskou stranou zároveň diskutujeme podepsání mezivládní dohody o válečných hrobech, která by dala naší stále intenzivnější spolupráci legislativní rámec. V Itálii navážeme na předchozí rekognoskační cesty po hrobech vojáků rakousko-uherské armády. Již nyní máme vytipovaných pět lokalit, ve kterých chceme v roce 2025 zahájit výstavbu nových válečných hrobů. V Srbsku začneme společně s našimi partnery – s Maďary a rakouským Černým křížem – rekonstruovat ústřední vojenský hřbitov rakousko-uherské armády v Srbsku, který se nachází na hřbitově Novo Groblje v Bělehradě.

Co se týče druhé světové války, pokračují projekty na Ukrajině (Sokolovo, Černivcy) a v Polsku (Dukla). V Anglii by měl být odhalen válečný hrob Františku Heklovi ve skotském Loch Doon a Aloisi Vašátkovi ve Start Point. Na základě žádosti českého velvyslanectví ve Vídni byl schválen dar na novou desku věnovanou našim popraveným odbojářům v Mauthausenu. Na české ambasádě v Hanoji by měl být odhalen pomník věnovaný památce občanů Československa, kteří padli v průběhu válek ve Vietnamu 1946–1954 a 1964–1973.

V České republice dokončíme komplexní rekonstrukci vojenského hřbitova z první světové války v Chodském Újezdě u Tachova. Na vybraných válečných hrobech bude také zahájen projekt jejich označování QR kódy.

Jsme si vědomi, že aktivnější činnost v oblasti válečných hrobů bude vyžadovat navyšování finančních prostředků. Formou dotačního programu Zachování a obnova historických hodnot I se v roce 2023 podařilo navýšit finanční prostředky z 12 milionů Kč na 15 milionů Kč. Na rok 2026 se bude jednat o částku 20 milionů Kč a v dalších letech ji chceme navýšit až na 25 milionů Kč. Zároveň ve střednědobém výhledu chceme navýšit finanční dary do zahraničí ze současných 5 milionů Kč na 8 milionů Kč.

Prostřednictvím sociálních sítí oslovujeme stále nové zájemce o problematiku válečných hrobů. K 80. výročí konce druhé světové války je chceme opět zapojit do kampaní, tak jako v minulém roce.

V prosinci 2024 schválená Koncepce péče o válečné hroby a pietní místa 2025–2029 jednoznačně určuje naše priority v následujících letech a v jejím naplňování definuje úlohu našeho odboru, dalších útvarů Ministerstva obrany, krajů a samospráv, dalších ministerstev a institucí a v neposlední řadě celé společnosti.

Přehled spolupracovníků ze stupňů krajský úřad a obecní úřad obce s rozšířenou působností se stavem k 31. prosinci 2024

ORP	Kontaktní osoby	Telefon	e-mail
Hlavní město Praha			
Magistrát hl. m. Prahy	Kamil Řehák, DiS.	236 002 619	kamil.rehak@praha.eu
Praha 1	Petra Sodomková	221 097 397	petra.sodomkova@praha1.cz
Praha 2	Bc. Lukáš Homola	236 044 365	lukas.homola@praha2.cz
Praha 3	Bc. Natálie Poděbradská	222 116 154 737 289 068	podebradska.natalie@praha3.cz
Praha 4	Lucie Řeřábková	261 192 105	Lucie.Rerabkova@praha4.cz
	Mgr. Daniela Kazdová	261 192 479	daniela.kazdova@praha4.cz
Praha 5	Šárka Nadri	257 000 888	sarka.nadri@praha5.cz
Praha 6	Mgr. Anna Palasová	220 189 750	apalaso@praha6
	Martina Komárková	220 189 757	mkomarkova@praha6.cz
	Jitka Hrbáčková Kalousková	220 189 851	jhrbackova@praha6.cz
Praha 7	Lukáš Fátor	220 144 013 220 144 185	fatorl@p7.mepnet.cz
	Bc. Stanislav Václavovic	220 144 150 604 435 268	VaclavovicS@Praha7.cz
Praha 8	Zuzana Láznová	283 090 425	zuzana.laznova@praha8.cz
Praha 9	Lada Kopecká	283 091 434 775 862 208	kopeckal@praha9a
Praha 10	Ing. arch. Jan Vašek	267 093 216	jan.vasek@praha10.cz
Praha 11	Bc. Markéta Šlechtová	267 902 323	slechtovam@praha11.cz
Praha 12	Balla Petr, Ph.D.	244 028 243	Balla.Petr@praha12.cz
Praha 13	Bohdan Pardubický	235 011 210	pardubickyb@p13.mepnet.cz
Praha 14	Stanislav Velechovský	225 295 268	Stanislav.Velechovsky@Praha14.cz
Praha 15	Petra Kočková	281 003 520	kockovap@p15.mepnet.cz
Praha 16	Lucie Pokorná	234 128 248	Lucie.Pokorna@praha16.eu
Praha 17	Věra Obrová	234 683 557	vera.obrova@praha17.cz
Praha 18	Bc. Michal Babka	284 028 133	Michal.Babka@letnany.cz
Praha 19	Mgr. Bc. Tomáš Marek	286 855 636	Tomas.Marek@kbely.mepnet.cz
	Mgr. Daniel Majtner	286 855 636	Daniel.Majtner@kbely.mepnet.cz
Praha 20	Martina Maurerová	271 071 692	Martina_Maurerova@pocernice.cz
Praha 21	Kateřina Heidrichová	281 012 958	katerina.heidrichova@praha21.cz
Praha 22	Ing. Michal Klich	271 071 827	Michal.Klich@p22.mepnet.cz
Jihočeský kraj			
Krajský úřad	Ing. Zuzana Lerchová	386 720 212	lerchova@kraj-jihocesky.cz
Blatná	Ivana Bůbalová	383 416 131	bubalovai@mesto-blatna.cz
České Budějovice	Ing. Irena Tomandlová	386 804 302	Tomandlovai@c-budejovice.cz
Český Krumlov	Slavomír Čurda	380 766 222	slavomir.curda@mu.ckrumlov.cz
Dačice	Vojtěch Lojka	384 401 244	kultura3@dacice.cz
Jindřichův Hradec	Ing. Bc. Jaroslav Pešek	384 351 222 607 046 532	pesek@jh.cz

ORP	Kontaktní osoby	Telefon	e-mail
Kaplice	Ing. Milan Nagy	380 303 115	milan.nagy@mestokaplice.cz
Milevsko	Bc. Jiří Batysta	382 504 122	jiri.batysta@milevsko-mesto.cz
Písek	PhDr. Martin Zeman	382 330 214	martin.zeman@mupisek.cz
Prachatice	Bc. Pavlína Černá	388 607 518	pcerna@mupt.cz
Soběslav	Ing. Bohumír Ctibor	381 508 108	ctibor@musobeslav.cz
Strakonice	Ing. Peter Kurek	383 700 112	peter.kurek@mu-st.cz
Tábor	Božena Konečná, DiS.	381 486 206	bozena.konecna@mutabor.cz
Trhové Sviny	Ing. Bohumil Kocina	386 301 442	krizove@tsviny.cz
Třeboň	Ing. Eva Honlová	384 342 137	eva.honlova@mesto-trebon.cz
Týn nad Vltavou	Ing. Jana Klímová	385 772 262	jana.klimova@tnv.cz
Vimperk	Petra Láchová	380 070 337	Petra.Lachova@mesto.vimperk.cz
Vodňany	Bc. Vladislav Filip	383 379 117 724 181 400	filip@muvodnany.cz
Jihomoravský kraj			
Krajský úřad	Mgr. Daniel Kovář	541 652 335	kovar.daniel@kr-jihomoravsky.cz
Blansko	Eva Skotáková	516 775 275	eskotakova@blansko.cz
Boskovice	Ing. arch. Soňa Urbánková	516 488 711	sona.urbankova@boskovice.cz
Brno	Ing. Vladimír Černý	542 175 196	cerny.vladimir@brno.cz
Břeclav	Lenka Trčková	519 311 424	lenka.trckova@breclav.eu
Bučovice	Ing. Šárka Mezerová	517 324 446	mezerova@bucovice.cz
Hodonín	Kateřina Kurdíková	518 316 143	kurdikova.katerina@muhodonin.cz
Hustopeče	Mgr. Veronika Kamenská	519 441 046	kamenska@hustopece.cz
Ivančice	Lenka Dittrichová	546 419 424	dittrichova@muiv.cz
Kuřim	Mgr. Dagmar Montagová	541 422 330	montagova@kurim.cz
Kyjov	Mgr. Martin Půček	518 697 584	m.pucek@mukyjev.cz
Mikulov	Ing. Aneta Nečasová	519 444 609	necasova@mikulov.cz
Moravský Krumlov	Bc. Sabina Raboňová	515 300 776	rabonovas@mkrumlov.cz
Pohořelice	Mgr. Pavel Šotnar	519 301 323	pavel.sotnar@pohorelice.cz
Rosice	Bc. Josef Humpolíček	546 492 199	humpolicek@mesto.rosice.cz
Slavkov u Brna	Ing. Barbara Macháčková	544 121 129 724 180 319	barbara.machackova@meuslavkov.cz
Šlapanice	Lenka Rotreklová	533 304 510	rotreklova@slapanice.cz
Tišnov	Bc. Eva Patloková	549 439 749	eva.patloкова@tisnov.cz
	Ing. Daniela Koudelková	549 439 757	daniela.koudelkova@tisnov.cz
Veselí nad Moravou	Ing. Marta Němečková	518 670 216	nemeckova@veseli-nad-moravou.cz
Vyškov	Mgr. Marek Leznar	517 301 298	m.leznar@meuvyskov.cz
Znojmo	Bc. Mojmír Meister	515 216 524 739 389 093	mojmir.meister@muznojmo.cz
	Mgr. René Tischler	515 216 527 603 191 007	rene.tischler@muznojmo.cz
Židlochovice	Ing. Jakub Kratochvíl	547 428 764	jakub.kratochvil@zidlochovice.cz
Karlovarský kraj			
Krajský úřad	Mgr. Martin Biša	354 222 163 607 051 352	martin.bisa@kr-karlovarsky.cz
Aš	Bc. Vladimír Víša	354 524 282	visa.vladimir@muas.cz
Cheb	Bc. Dagmar Vorlová	354 440 171	vorlova@mestocheb.cz
Karlovy Vary	Jana Szewieczková	353 118 733	j.szewieczkova@mmkv.cz
Kraslice	Jiřina Jašová	352 370 417	jasova@meu.kraslice.cz

ORP	Kontaktní osoby	Telefon	e-mail
Mariánské Lázně	Milouš Novák	354 922 109	milous.novak@muml.cz
Ostrov	Martin Klucho	777 229 005	mklucho@ostrov.cz
Sokolov	Mgr. Robert Doubek	354 228 266	robert.doubek@mu-sokolov.cz
	Mgr. Martin Mulač, MBA	354 228 244	martin.mulac@mu-sokolov.cz
Královéhradecký kraj			
Krajský úřad	Mgr. Věra Doležalová	495 817 466	vdolezalova@khk.cz
Broumov	Bc. Jiří Chotěborský, DiS.	491 504 318	choteborsky@broumov-mesto.cz
Dobruška	Jitka Kašparová	494 629 588	j.kasparova@mestodobruska.cz
Dvůr Králové nad Labem	Ing. Táňa Nováková	499 318 296	novakova.tana@mudk.cz
Hořice	Bc. Jan Vodák, DiS.	492 105 459	vodak@horice.org
Hradec Králové	Radek Mejstřík, DiS.	495 707 698	radek.mejstrik@mmhk.cz
Jaroměř	Jiří Svatoš	491 847 259	svatos@jaromer-josefov.cz
Jičín	Mgr. Jiří Matějka	493 545 171	matejka@mujicin.cz
Kostelec nad Orlicí	Mgr. Jana Broulíková	778 520 659	jbroulikova@muko.cz
Náchod	Veronika Zámečníková	491 405 483	v.zamecnikova@mestonachod.cz
Nová Paka	Bc. Kateřina Wohanková	493 760 202	wohankova@munovapaka.cz
Nové Město nad Metují	Ing. Michaela Pitašová	736 472 600	pitsova@novemestonm.cz
Nový Bydžov	Sylva Jorová	495 703 955	jorova@novybydzov.cz
Rychnov nad Kněžnou	Martina Retová	494 509 312	martina.retova@rychnov-city.cz
Trutnov	Vlastimil Grof	499 803 238	grof@trutnov.cz
Vrchlabí	Vlasta Čvančarová	499 405 707	cvancarovavlasta@muvrchlabi.cz
Liberecký kraj			
Krajský úřad	Pavla Mikešová	485 226 453	pavla.mikesova@kraj-lbc.cz
	Mgr. Jana Loudová	485 226 584	jana.loudova01@kraj-lbc.cz
Česká Lípa	Anna Machaňová, DiS.	487 881 215	machanova@mucl.cz
Frýdlant	Zuzana Novotná	488 886 910	zuzana.novotna@mu-frydlant.cz
Jablonec nad Nisou	Bc. Jakub Šrýtr	483 357 284	srytr@mestojablonec.cz
Jilemnice	Jana Nonnerová	481 565 135	nonnerova@mesto.jilemnice.cz
	Ing. Petra Fišerová	481 565 135	fiserovapetra@mesto.jilemnice.cz
Liberec	Bc. Petra Kolocová	485 244 897	kolocova.petra@magistrat.liberec.cz
Nový Bor	Ing. Štěpánka Janatová	487 712 329	sjanatova@novy-bor.cz
Semily	Mgr. Roman Hedvičák	481 629 232	hedvicak@mu.semily.cz
Tanvald	Monika Brezarová	483 369 556	mbrezarova@tanvald.cz
Turnov	Mgr. Jakub Rám	481 366 758	j.ram@mu.turnov.cz
Železný Brod	Martin Řehák	483 333 977	m.rehak@zelbrod.cz
	Dana Picková	483 333 981	d.pickova@zelbrod.cz
Moravskoslezský kraj			
Krajský úřad	Bc. Tomáš Lasák	595 622 105 737 795 886	tomas.lasak@msk.cz
Bílovec	Bc. Ladislava Skopalová	556 414 230	ladislava.skopalova@bilovec.cz
Bohumín	Eva Liszoková	596 092 174	liszokova.eva@mubo.cz
Bruntál	Alena Kvapilová	554 706 233	alena.kvapilova@mubruntal.cz
	Lenka Vávrová	554 706 392	lenka.vavrova2@mubruntal.cz
Český Těšín	Ing. Jana Černilová	553 035 303	cernilova@tesin.cz
Frenštát pod Radhoštěm	Danuše Kavková	556 833 153 724 146 011	danuse.kavkova@mufrenstat.cz
Frýdek-Místek	Ing. Šárka Gilarová	558 609 488	Gilarova.Sarka@frydekmostek.cz
	Ing. Blanka Kalenská		kalenska.blanka@frydekmostek.cz

ORP	Kontaktní osoby	Telefon	e-mail
Frýdlant nad Ostravicí	Bc. Aneta Maralíková, DiS.	558 604 128	amaralikova@frydlantno.cz
Havířov	Bc. Václav Swierczyna	728 032 178	swierczyna.vaclav@havirov-city.cz
Hlučín	Eva Dedková	595 020 231	dedkova@hlucin.cz
Jablunkov	Jana Lancová, DiS.	558 340 625	jana.lancova@jablunkov.cz
Karviná	Andrea Szakal	596 387 299	andrea.szakal@karvina.cz
Kopřivnice	Bc. Dušan Bartošák	556 879 458	dusan.bartosak@koprivnice.cz
Kravaře	Michal Hlaváč	553 777 948	michal.hlavac@kravare.cz
Krnov	Bc. Pavel Jachymčák, DiS.	554 697 225	pjachymcak@mukrnov.cz
Nový Jičín	Ing. Lumír Balaryn	556 768 304	lumir.balaryn@novyjicin.cz
Odry	Bc. Radim Kravčenko	556 768 168	kravcenko@odry.cz
Opava	Ivana Dzimbaníková	553 756 251	Ivana.dzimbanikova@opava-city.cz
Orlová	Margit Plívová	596 581 241 724 357 346	margit.plivova@muor.cz
Ostrava	Mgr. Marie Velebová	599 442 412	marie.velebova@ostrava.cz
	Ing. Jaroslav Krč	599 442 012 736 440 035	jaroslav.krc@ostrava.cz
Rýmařov	Leona Pleská	554 254 160	pleska.leona@rymarov.cz
Třinec	Romana Ševečková	558 306 195	romana.seveckova@trinecko.cz
Vítkov	Ing. Jiří Riška	556 312 240	riska@vitkov.info
	Ing. Hana Kiššová	556 312 243	kissova@vitkov.info
Olomoucký kraj			
Krajský úřad	Svatava Grygarová, DiS.	585 508 434	s.grygarova@olkraj.cz
Hranice	Mgr. Vojtěch Bušina	581 828 110	vojtech.busina@mesto-hranice.cz
	Mgr. Martina Cvešperová	581 828 113	martina.cvesperova@mesto-hranice.cz
Jeseník	Mgr. Radim Otýpka	584 498 401 601 698 089	radim.otypka@mujes.cz
Konice	Mgr. Martin Malý	582 401 433	martin.maly@konice.cz
Lipník nad Bečvou	Irena Oblouková	581 722 307	obloukova@mesto-lipnik.cz
Litovel	Bc. Dita Bednářová	585 153 126	asistentka@mestolitovel.cz
Mohelnice	Mgr. Markéta Pěnkavová	583 452 101	penkavovam@mohelnice.cz
Olomouc	Zdena Tomková	588 488 128	zdena.tomkova@olomouc.eu
	Iveta Dašková	602 276 852	daskova@hrbitovvolomouc.cz
Prostějov	Simona Šubrtová	582 329 368	simona.subrtova@prostejov.eu
Přerov	Ing. arch. Klára Koryčanová	581 268 234	klara.korycanova@prerov.eu
Šternberk	Bc. Tibor Chmelo	585 086 592 733 423 722	chmelo@sternberk.cz
Šumperk	Antonín Linet, DiS.	583 388 610	antonin.linet@sumperk.cz
Uničov	Josef Kovařík	585 088 331	jkovarik@unicov.cz
Zábřeh	Miluše Odstrčilová	583 468 221	miluse.odstrcilova@muzabreh.cz
Pardubický kraj			
Krajský úřad	Jana Hanzlíková	466 026 321	jana.hanzlikova@pardubickykraj.cz
Česká Třebová	Mgr. Jindra Jansová	465 500 143	jindra.jansova@ceska-trebova.cz
Hlinsko	Bc. Věra Štveráková	469 326 135	stverakova@hlinsko.cz
Holice	Marcel Žídek	466 741 212	zidek@mestoholice.cz
Chrudim	Ivana Nováková	469 657 451	ivana.novakova@chrudim-city.cz
Králíky	Bc. Martina Kolínská	465 670 755	m.kolinska@kraliky.eu
Lanškroun	Marie Heinrichová	465 385 276	marie.heinrichova@lanskroun.eu
Litomyšl	Marcela Quaiserová	461 653 397	marcela.quaiserova@litomysl.cz

ORP	Kontaktní osoby	Telefon	e-mail
Moravská Třebová	Eva Sychrová	461 353 138	esychrova@mtrebova.cz
Pardubice	Bc. Zdeněk Tobiáš	466 859 724	zdenek.tobias@mmp.cz
Polička	Božena Havranová	461 723 824	havranova@policka.org
Přelouč	Ing. Iva Lehárová	466 094 183	iva.leharova@mestoprelouc.cz
Svitavy	Štěpánka Sehnalová	731 174 850	stepanka.sehnalova@svitavy.cz
Ústí nad Orlicí	Ing. Dana Kličková	465 514 306	klickova@muuo.cz
Vysoké Mýto	Radka Fendrychová	465 466 138	radka.fendrychova@vysoke-myto.cz
Žamberk	Ing. Jana Tancibudková, DiS.	465 670 310	J.Tancibudkova@zamberk.eu
Plzeňský kraj			
Krajský úřad	Ing. Milan Jenčík	377 195 007	milan.jencik@plzensky-kraj.cz
Blovice	Mgr. Kateřina Hájková	371 516 166	katerina.hajkova@mublovice.cz
Domažlice	Mgr. Hynek Šlais	379 719 123	slais@mesto-domazlice.cz
Horažďovice	František Kříž	371 430 524	kriz@muhorazdovice.cz
Horšovský Týn	Mgr. Dana Horažďovská, DiS.	724 185 874	d.horazdovska@muht.cz
Klatovy	Ing. Petr Ruhsam	376 347 161 602 115 958	pruhsam@mukt.cz
Kralovice	Ing. Renáta Kubíková	373 300 280	kubikova.renata@kralovice.cz
Nepomuk	Eva Járová Honsová	371 519 743	jarovaeva@urad-nepomuk.cz
Nýřany	Mgr. Daniel Homolka	377 168 028	daniel.homolka@nyrany.cz
Plzeň	Mgr. Roman Matoušek, MBA, MSc.	378 032 424 724 602 816	matousekr@plzen.eu
	Ivana Rapčanová	378 033 992	rapcanova@plzen.eu
Přeštice	Mgr. Jiří Sankot	379 304 561 724 981 879	sankot@prestice-mesto.cz
Rokycany	Mgr. Vladimíra Kohoutová	371 706 222	vladimira.kohoutova@rokycany.cz
Stod	Ing. Ladislav Podhorec	379 209 405 722 065 456	podhorec@mestostod.cz
Stříbro	Bc. Libuše Zahradníčková, DiS	374 801 233	zahradnickova@mustribro.cz
Sušice	Mgr. Bc. Helena Chmelíková, DiS.	376 540 108 724 164 828	hchmelikova@mususice.cz
Tachov	Mgr. Vlasta Kohútová	374 774 295	vlasta.kohutova@tachov-mesto.cz
Středočeský kraj			
Krajský úřad	Bc. Aneta Krombholzová	257 280 862	krombholzova@kr-s.cz
Benešov	Mgr. Ilona Přenosilová	317 754 165	prenosilova@benesov-city.cz
Beroun	Bc. Kamil Choc	311 654 150	spr@muberoun.cz
Brandýs nad Labem-Stará Boleslav	Bc. Hana Ziková	326 909 135 734 432 929	hana.zikova@brandysko.cz
Čáslav	Ľveta Heizmanová	327 300 135	heizmanova@meucaslav.cz
Černošice	Bc. Richard Řezáč	221 982 486	richard.rezac@mestocernosice.cz
	Mgr. Štefan Fábry	221 982 113 725 424 644	stefan.fabry@mestocernosice.cz
Český Brod	Mgr. Klára Uldrichová, MPA	321 612 141 731 519 149	uldrichova@cesbrod.cz
	PhDr. Vladimír Jakub Mrvík	607 875 713	mrvik@muzeumkolin.cz
Dobříš	Mgr. Zdeňka Pöschlová	318 533 356	poschlova@mestodobris.cz
Hořovice	Eva Podubecká	311 545 329	odpady@mesto-horovice.cz
Kladno	Jana Mouchová	312 604 374	jana.mouchova@mestokladno.cz
Kolín	Ing. Jana Vyšanská	321 748 233	jana.vysanska@mukolin.cz
Kralupy nad Vltavou	Ing. Alena Nová	315 739 883	alena.nova@mestokralupy.cz
Kutná Hora	Ing. Věra Žáčková	327 710 212	zackova@mu.kutnahora.cz

ORP	Kontaktní osoby	Telefon	e-mail
Lysá nad Labem	Bc. Bianka Šejvlová	325 510 295	bianka.sejvlova@mestolyasa.cz
Mělník	Mgr. Markéta Fošumová, Ph.D.	315 635 342	m.fosumova@melnik.cz
Mladá Boleslav	Lucie Vernerová	326 716 166	vernerova@mb-net.cz
Mnichovo Hradiště	Bc. Marcela Dražilová	326 776 730	marcela.drazilova@mnhradiste.cz
	Bc. Jana Vrabcová	326 776 731	jana.vrabcova@mnhradiste.cz
Neratovice	Ing. Anna Chromjaková Sommerová	315 650 465	anna.chromjakova@neratovice.cz
Nymburk	Eva Markusová, DiS.	325 501 562	eva.markusova@meu-nbk.cz
Poděbrady	Mgr. akad. arch. Radka Kurčíková, DiS., Ph.D.	325 600 271	kurcikova@mesto-podebrady.cz
	Bc. Jana Kratochvílová	325 600 232	kratochvilova.jana@mesto-podebrady.cz
Příbram	Bc. Dana Máchová	318 402 572 724 178 196	dana.machova@pribram.eu
Rakovník	Bc. Barbora Knorová	313 259 201	bknorova@murako.cz
	Veronika Sklenářová	313 259 207	vsklenarova@murako.cz
Říčany	Monika Mičková	323 602 665	monika.mickova@ricany.cz
Sedlčany	Jan Kundrlík	314 002 972 724 186 580	kundrlík@mesto-sedlcany.cz
Slaný	Mgr. Martina Kubánková	312 511 270 724 227 346	kubankova@meuslany.cz
Vlašim	Bc. Drlík Ondřej	313 039 358	ondrej.drlik@mesto-vlasim.cz
Votice	Jana Kořínková	317 830 132	jana.korinkova@votice.cz
Ústecký kraj			
Krajský úřad	Monika Bendlová	475 657 177	bendlova.m@kr-ustecky.cz
	Ing. Lucie Doležalová	475 657 472	dolezalova.l@kr-ustecky.cz
Bílina	Bc. Martina Tučková	417 810 848	tuckova@bilina.cz
Děčín	Kamila Mališová	412 591 221	kamila.malisova@mmdecin.cz
Chomutov	Mgr. Lucie Gregorová, DiS.	474 637 192 606 648 735	l.gregorova@chomutov.cz
Kadaň	Martin Poláček Apolen	474 343 104	velitel.jpokadan@seznam.cz
Litoměřice	Ivona Hohenbergerová	416 916 183 734 783 317	ivona.hohenbergerova@litomerice.cz
Litvínov	Dan Píca	476 767 834	pica@mulitvinov.cz
Louny	Mgr. Martina Mráčková	415 621 211	m.mrackova@mulouny.cz
	Věra Hrynčuková	415 621 211 603 192 325	v.hrynčukova@mulouny.cz
Lovosice	Robert Pačcha	416 571 279	robert.patcha@meulovo.cz
Most	Mgr. Pavel Šíp	476 448 420 602 232 994	Pavel.Sip@mesto-most.cz
	Miluše Laštovková, DiS.	476 448 205 732 632 821	Miluse.Lastovkova@mesto-most.cz
Podbořany	Mgr. Erich Knoblauch	415 237 535	knoblauch@podborany.net
Roudnice nad Labem	Ing. Dana Popelková	416 850 131 725 466 271	dpopelkova@roudnicenl.cz
Rumburk	Jaroslava Škrková	412 356 266	jaroslava.skrkova@rumburk.cz
Teplice	Bc. Veronika Proňková	417 510 567	pronkova@teplice.cz
Ústí nad Labem	Bc. Karel Ederer	475 241 884	karel.ederer@mag-ul.cz
Varnsdorf	Jiří Sucharda	417 545 134 602 104 570	jiri.sucharda@varnsdorf.cz

ORP	Kontaktní osoby	Telefon	e-mail
Žatec	Ing. Petra Šilhavá	415 736 453	silhava@mesto-zatec.cz
	Ing. Jana Červená	415 736 458	cervena@mesto-zatec.cz
Kraj Vysočina			
Krajský úřad	Mgr. Daniel Trtík	564 602 444	trtik.d@kr-vysocina.cz
Bystřice nad Pernštejnem	Dana Padrtková	566 590 324	dana.padrtkova@bystricenp.cz
Havlíčkův Brod	Martin Stehno	569 497 273	mastehno@muhb.cz
Humpolec	Iva Vacatová	565 518 124	iva.vacatova@mesto-humpolec.cz
Chotěboř	Tereza Karasová	569 641 133	karasova@chotebor.cz
Jihlava	Bc. Kateřina Nejedlá	565 592 311	katerina.nejedla@jihlava-city.cz
Moravské Budějovice	Lenka Dohnalová	568 408 330	ldohnalova@mbudejovice.cz
Náměšť nad Oslavou	Mgr. Eliška Pavlíková	568 619 141	pavlikova@mesto-namest.cz
Nové Město na Moravě	Bc. Jana Mrkvíčková	566 598 403	jana.mrkvickova@meu.nmnm.cz
Pacov	Ing. Radek Hora	565 455 117	hora@mestopacov.cz
Pelhřimov	Lenka Římalová	565 351 156 778 741 701	rimalova.l@mupe.cz
Světlá nad Sázavou	Miluše Kuczawská	569 496 652	kuczawska@svetlans.cz
	Mgr. Jana Ryndová	569 496 651	ryndovaj@svetlans.cz
Telč	Ing. arch. Ivana Krejčová	567 112 426	ivana.krejцова@telc-etc.cz
Třebíč	Ing. Zdeňka Vlčanová	568 805 153	zdenka.vlcanova@trebic.cz
	Dita Pažourková, DiS.	568 896 197	dita.pazourkova@trebic.cz
Velké Meziříčí	Ing. Lucie Volfová	566 781 206	volfova@velkemezirici.cz
Žďár nad Sázavou	Mgr. Zuzana Vostrejšová	566 688 199	zuzana.vostrejsova@zdarns.cz
Zlínský kraj			
Krajský úřad	Ing. Bedřich Štekl	577 043 558 731 555 136	bedrich.stekl@zlnskykraj.cz
Bystřice pod Hostýnem	Milan Hrdlička	573 501 958	milan.hrdlicka@mubph.cz
	Ing. Anastázie Krahulcová	573 501 945	anastazie.krahulcova@mubph.cz
Holešov	Mgr. Ilona Augusti	573 521 550	ilona.augusti@holesov.cz
Kroměříž	Lubomír Fila	573 321 165	lubomir.fila@mesto-kromeriz.cz
Luhačovice	Ing. Milan Levkov	577 197 451 724 190 305	levkov@luhacovice.eu
Otrokovice	Ing. Petr Klokočka	577 680 461	klokocka@muotrokovice.cz
Rožnov pod Radhoštěm	Mgr. Lenka Oršulová	571 661 173	lenka.orsulova@roznov.cz
	Ing. Helga Hrnová	571 661 153	helga.hrnova@roznov.cz
Uherský Brod	Elen Fremlová	572 805 211	elen.fremlova@ub.cz
Uherské Hradiště	Ing. Jaroslav Vávra	572 525 252	jaroslav.vavra@mesto-uh.cz
Valašské Klobouky	Bc. Anna Sábliková	577 311 122	sablikovaa@mu-vk.cz
Valašské Meziříčí	Bc. Petr Zajíc	571 674 654	petr.zajic@muvalmez.cz
Vizovice	Mgr. Petr Dostál	777 471 120	petr.dostal@vizovice.eu
Vsetín	Mgr. Lucie Janotová	571 491 552	Lucie.Janotova@mestovsetin.cz
Zlín	Bc. Jiří Šrámek	577 630 324	jiriramek@zlin.eu

Poděkování

Naše velké díky patří všem věrným kolegům z krajských úřadů a obecních úřadů obcí s rozšířenou působností za jejich pečlivou a mnohdy obětavou práci na poli evidence či koordinace péče o válečné hroby.

Rovněž děkujeme přidělcům obrany, velvyslancům, honorárním konzulům a dalším spolupracujícím zástupcům diplomatického sboru. V neposlední řadě musíme poděkovat partnerům z řad spolků, soukromých iniciativ a dobrovolníků, zkrátka všem, kteří se společně s námi podílejí na naplňování našeho poslání.

Věříme, že dosavadní úspěšnou spolupráci budeme i nadále plodně rozvíjet, protože naše mise nikdy nekončí.

Na vyhotovení Výroční zprávy spolupracovali:

plk. Ing. Robert Speychal, ředitel odboru pro válečné veterány a válečné hroby
Ing. Martin Žour, poradce ministryně obrany, Kabinet ministryně
PhDr. Pavel Kugler, Ph.D., zástupce ředitele odboru pro válečné veterány a válečné hroby
Ing. Pavel Filipek, odbor pro válečné veterány a válečné hroby
Bc. Vladimíra Habrová, odbor pro válečné veterány a válečné hroby
Mgr. Adam Hájek, odbor pro válečné veterány a válečné hroby
Mgr. Lukáš Havel, odbor pro válečné veterány a válečné hroby
Mgr. Vlastimil Kříšťan, odbor pro válečné veterány a válečné hroby
Mgr. Petr Hažmuka, odbor pro válečné veterány a válečné hroby

Kontakty

Ministerstvo obrany ČR
Odbor pro válečné veterány a válečné hroby, Náměstí Svobody 471
160 01 Praha 6 – Bubeneč, datová schránka: hjyaavk,

tel.: **973 225 901**, e-mail: valecne.hroby@army.cz,

web: <https://valecnehroby.army.cz/>

Dále nás naleznete na:

FB Válečné hroby – Ministerstvo obrany, War Graves MoD

X Odbor pro válečné veterány MO ČR, War Veterans MoD

FOTO: MINISTERSTVO OBRANY ČESKÉ REPUBLIKY

COYPRIGHT: © 2025 VŠECHNA PRÁVA VYHRAZENA

